

SBORNÍK ČLÁNKŮ NA TÉMA:

ANARCHISMUS

VÁLKA

OA KEK-KI ° SAŠA KALUŽA ° ALEX ALDER ° WAYNE PRICE °
AMTILITARISTICKÁ INICIATIVA ° TŘÍDNÍ VÁLKA °
NWBCW ° INTERNATIONALIST PERSPECTIVE °

MÍR CHÝŠÍM VÁLKU PALÁCŮM

KRAS je anarchosyndikalistická federace působící v regionu tzv. Ruska a je členskou sekcí Mezinárodní asociace pracujících. Na svém webu organizace zveřejnila zajímavou analýzu války na Ukrajině s jasným anti-militaristickým poselstvím.

"Válka je mír."

George Orwell

"Je to válka proti nám – Svět vykořisťování."

Chicho Sanchez Ferlocio

Invaze ruských vojsk na Ukrajinu byla šokem pro každého, kdo není nemocný vlastenectvím, přinejmenším v jeho posledním, smrtelném stádiu. Ti, kdo netrpí ideologickou amnézií, však dobře vědí, že války v takzvaném postsovětském prostoru neustaly už více než 30 let. Začaly plíživým a posléze právně vynuceným rozdělením Sovětského svazu mezi soupeřící frakce a klany vládnoucí oligarchie. Od té doby nebylo jediného roku, kdy by nevypukl ozbrojený konflikt a neprolila se krev v tom či onom koutě tohoto obrovského světa.

Už tehdy, před třemi desetiletími, bylo jasné, že bandité u moci, kteří si mezi sebe rozdělili obrovská území a zdroje na šestině planety, nespočinou v tom, čeho se zmocnili, a začne mezi nimi divoký, nelítostný a krutý boj o přerozdělení již vymezených "lovišť", na nichž budou moci volně týrat, utlačovat a vykořisťovat své poddané. Jako obvykle se vládnoucí kruhy po

ohrazení svých majetků a jejich zformování do podoby států pustily do budování národů, tedy do sjednocování zotročených poddaných, sjednocování ovládaných, jejich výchovy v duchu jednoty s vlastními pány a úcty k pánům. Zároveň se pustily také do pronásledování, odříznutí i diskriminace všech, kteří se z toho či onoho důvodu do nové konstrukce nehodili, včetně jazykových či kulturních menšin, migrantů, cizinců atd. Ti "druzí" byli prohlášeni za "peklo", abychom použili Sartrův výraz.

Státy vytvořily a rozčlenily společenství pomocí národních idejí, které byly lidem indoktrinovány a vtlučány do hlav. Divoký, brutální nacionalismus se stal vynikajícím prostředkem k udržení a legitimizaci panství vládnoucích kast a univerzálním prostředkem k mobilizaci mas, připravujícím je zabít a umírat pro své pány. Tento obraz, typický pro každý státní útvar, jsme mohli přinejmenším v posledních 200 či 300 letech vidět na troskách rozdělené Unie ve všech nástupnických zemích, bez ohledu na to, za jakou formu vlády se skrývaly – demokratickou či otevřeně autoritářskou – a bez ohledu na to, jakou ideologii hlásaly.

Spory vládnoucích, podobně jako války středověkých feudálů, jsou vždy doprovázeny indoktrinací vlastních otroků a nevolníků, aby byli hrdí na své "právo" bojovat a umírat za svého pána – proti otrokům a nevolníkům sousedního pána. V dnešní společnosti má tato "hrdost" podobu vlastenectví. Utiskovaná a vykořisťovaná dělnická třída musí uvěřit, že to nejsou její páni, kdo bojuje o vlastnictví, moc, majetek a zdroje, ale že jde o "národní" nebo "etnický" konflikt, "imperiální okupaci" nebo "národně osvobozenec-
necký odboj"...

Opakuji: obyvatelé pověstné "jedné šestiny" planety už viděli dost těchto krvavých bojů buržoazně-nominokratických oligarchických elit se všemi jejich odpornými důsledky: v Karabachu a Abcházii, Osetii a Podněstří, Tádžikistánu a Čečensku, Zakavkazsku, Donbasu, na Krymu... a na mnoha dalších místech. Neexistoval téměř žádný postsovětský stát, který by se během těchto desetiletí nezapojil do toho či onoho ozbrojeného konfliktu.

Takže rusko-ukrajinská válka pro nás v tomto ohledu není ničím novým.

A přesto se poprvé dva velké státy – dva mocné parazitické aparáty, které vyrostly jako jedovaté houby na troskách bývalého Sovětského svazu – dostaly do otevřeného ozbrojeného konfliktu. Je to poprvé, co válka mezi vládnoucími frakcemi nabyla takových rozměrů a je doprovázena tak velkým krveprolitím.

Státoprávní přístup hlásá, že ve válce je vždy vinen ten, kdo vystřelil jako první, tj. "zaútočil" a "dopustil se agrese". Pro ty, kdo chápou, že právo je pouze zájmem vládnoucích tříd, který se promítá do zákonů a smluv, je však věc mnohem složitější. Ten, kdo eskalaci situace způsobil a stiskl spoušť jako první, samozřejmě nemá žádnou omluvu. To však neznamená, že druhý, "bránící se" stát je nevinný. Každý stát je parazitickým výhonkem sloužícím zájmům těch, kdo mají politickou a ekonomickou moc. Každý stát ze své podstaty usiluje o rozšíření své moci i kontroly a snaží se o to, jak nejlépe umí. Jiná věc je, že někdy tuto moc dočasně nemá. To však nic a nijak nevyovídá o jeho údajné "lidskosti" či "humánnosti".

Ve válkách mezi státy neexistuje a nemůže existovat "právo" – existují pouze viníci: vládnoucí kruhy všech válčících států, a to jak "útočících", tak "bránících se". Války vyvolává jejich touha rozšířit nebo udržet si půdu, zdroje, majetek a moc, které ovládají. A právě tyto výhody a výsady hájí, přičemž nutí obyčejné lidi prolévat krev – svou i cizí. Utiskovaným a vykořisťovaným pracujícím lidem je nakonec úplně jedno, jakým jazykem mluví jejich pán a šéf i v jakém hlavním městě sedí. Tak tomu bylo vždy a všude. Tak tomu bylo za první i druhé světové války. V zásadě je tomu tak i dnes.

Dnešní rusko-ukrajinská válka – pokud se na ni podíváme na regionální úrovni – je pouze pokračováním boje mezi vládnoucími kastami postsovětských států o nové rozdělení postsovětského prostoru. Navzdory rozšířenému mýtu se Sovětský svaz nezhroutil v důsledku lidových osvobozenec-

kých hnutí, ale v důsledku akcí části vládnoucí nomenklatury, která si mezi sebou rozdělila území a zóny vlivu, když se ukázalo, že její obvyklé a zavedené metody nadvlády jsou v krizi. Od počátečního rozdělení, které vycházelo z tehdejšího rozložení sil, probíhá v postsovětském prostoru neustálý boj o přerozdělení území a zdrojů, jehož výsledkem jsou neustálé války. Vládnoucí třídy všech postsovětských států (všechny jsou v různé míře potomky sovětské nomenklatury nebo jejich nástupců) si přitom osvojily militantní nacionalismus v ideologii, neoliberalismus v ekonomice a autoritářské metody vládnutí v politice. A ve svých metodách násilného budování "národů", provádění unifikace a odříznutí menšin se všechny tyto státy navzájem zrcadlí: Kreml, který prohlašuje "ruský národ" za "státo-tvorný" (a všechny ostatní za občany druhé kategorie), Kyjev, který provádí násilnou "ukrajinizaci", pobaltské státy, které zbavují občanských práv až třetinu a více svých obyvatel, tzv. "ruskojazyční" atd. Někteří si chtějí ponechat to, co dosud ukořistili a uloupili. Jiní to chtějí rozmnožit, protože se jim naskytla příležitost. A zde se vše neredukuje na mezinárodní právní normy, na to, kdo koho napadl první nebo kdo koho na začátku vyprovokoval. Zájmy těch, kteří rozhodují v jakékoli státní a hierarchické společnosti, jsou vždy predátorské povahy. Dochází k přerozdělování toho, co nám bylo uloupeno, co bylo z pracujících lidí vyždímáno a odčerpáno.

Tím to ale nekončí. Do válek na "periferii" kapitalistického světového systému se vždy vměšují mocnější síly kapitalistického "centra". I dnes se na "jedné šestině" odehrává tvrdý boj o hegemonii v postsovětském prostoru. Rusko si jako nejsilnější stát v regionu činí nárok na roli regionální moci a považuje všechna postsovětská území za zónu svých hegemonistických zájmů. Používá se vše: od ekonomického pronikání a diktátu prostřednictvím manipulace s cenami za dodávky energií až po vznášení nároků se zcela mylnými odkazy na dobovačné akce, které před staletími spáchalo dávno zaniklé ruské impérium. Absurditu takových argumentů snadno pochopíme, když si představíme moderní Mongolsko požadující například kontrolu nad celou Asií nebo moderní Itálii požadující kontrolu nad

celým Středomořím. Odkazy na špatně pochopenou historii mají opět zakrýt tvrzení založená na pouhé síle.

Mocnosti světového systémového "centra" však nejsou vůbec ochotny uzнат hegemonistické nároky Kremlu. Státy západního bloku (i když zájmy a aspirace USA a jednotlivých evropských států v NATO a EU se nemusí vždy shodovat) se domnívají, že v konfrontaci se Sovětským svazem zvítězily a nyní chtějí na základě stejného "práva vítěze" samy ovládat post-sovětské země. Tohle je jejich trofej! Výsledkem je snaha obou stran získat hospodářskou a politickou kontrolu nad zeměmi bývalého Sovětského svazu. Proto dochází ke střetu mezi rozšiřováním NATO na východ a snahou Kremlu zajistit si tyto země pod svým vlivem. V politických systémech těchto zemí, které se stále více mění v satelity "kurátorů" z Moskvy, Washingtonu nebo evropských metropolí, probíhá trvalý boj, doprovázený převraty a puči, nikoli mezi stoupenci té či oné sociálně-ekonomické politiky (zde jsou všechny soupeřící strany zajedno – jediný spor je o to, do čí kapsy půjdou peníze vyčerpané z pracujícího lidu), ale mezi stoupenci té či oné "geopolitické" volby: pro NATO/Západ nebo Kreml.

Ale bohužel toho bude ještě víc. To, co se děje, je třeba vnímat v kontextu nové fáze světového kapitalistického řádu, která se přes nás valí jako lavina přímo před našima očima, tady a teď. Můžete tomu říkat "pozdní kapitalismus" nebo jakkoli jinak, na jeho podstatě to nic nemění. Systémové problémy kapitalismu, přes veškerý jeho vnější "blahobyt", hospodářský růst a výkladní skříň hojnosti v "centru" světového systému, jsou stále palčivější. Ovšemže, keynesiánský ani neoliberální model nás už nezachrání. Obludná koncentrace bohatství, gigantická sociální nerovnost, umělé udržování poptávky nafukováním finančních, dluhových a úvěrových "bublin", rostoucí nedostatek zdrojů, katastrofální změna klimatu, sílící rivalita a konkurence mezi státy, korporacemi, klany, krize zavedených stranických systémů... – to vše tlačí moderní kapitalismus k dalšímu hledání nových cest k dominanci.

Toto hledání stále pokračuje a ne všechny rysy či vlastnosti "podivuhodného nového světa" jsou dnes jasné. V mlze přítomnosti a budoucnosti se však již jasně rýsují některé její hlavní obrysy: noční můra oligarchizace a kastovního systému, rozostření a rozpad společnosti, rostoucí "úspornost" pracovní síly, prekarizace pracovních vztahů a zaměstnanosti, "zelená energie", ještě větší splynutí státu a korporací, totální kontrola prostřednictvím informačních technologií (o čemž se chudáku Orwellovi ani nesnilo!), vládnutí pomocí zastrasování a "sanitární diktatury", stále častější zavádění výjimečných stavů, omezování práv a svobod... Tuto plíživou fašizaci moderního světa lze shrnout do jednoduchého vzorce: kontrola + "epidemie" + válka. A neděje se tak ze "zlé vůle" nějaké malé prohnané skupinky "globalistů", nýbrž v plném souladu s logikou kapitalistické konkurence: vládnoucí kruhy a třídy všech národů se navzájem pozorují, usilovně přejímají ty prvky nového řádu, které se jim zdají být efektivní, a dále je rozvíjejí ve snaze překonat konkurenci. Tak tomu bylo v případě "diktatury covidové" a zdá se, že tomu tak je i v případě "sociálního ratingu" a elektronického sledování společnosti.

Na tomto pozadí vypukla válka na východním okraji Evropy jako odraz zostřených rozporů globálního přechodu k novému modelu kapitalismu. Ne náhodou se dnešnímu Rusku říká "přívěsek plynovodu a ropovodu". Dnes je především dodavatelem energetických surovin, plynu a ropy na světový trh. Dravá a naprosto zkorumpovaná vládnoucí třída, která je ve své podstatě čistě parazitická, neinvestovala do diverzifikace ekonomické struktury a spokojila se s nadměrnými zisky z dodávek plynu a ropy. Západní kapitál a státy mezitím směřují k nové energetické struktuře, tzv. "zelené energii", která dlouhodobě snižuje spotřebu plynu a ropy. Pro ruský kapitál a jeho ekonomiku to bude znamenat stejný strategický kolaps, jaký svého času způsobil pokles cen ropy pro sovětskou ekonomiku. Kreml se proto snaží tomuto energetickému obratu buď zabránit, nebo jej zpomalit, nebo alespoň získat pro sebe výhodnější podmínky při přerozdělování energetického trhu. Například hledáním dlouhodobých dodava-

telských smluv a výhodnějších cen, zatlačováním konkurentů atd. V případě nutnosti se jedná i o přímý nátlak na Západ v různých formách. Není náhodou, že napjatým vztahům mezi Kremlem a evropskými státy předcházely energetické problémy na podzim 2021. Kreml však riskuje, že když se nyní pustí do boje, prohraje: jeho kroky by naopak mohly urychlit odmítání ruských dodávek plynu a ropy ze strany Evropské unie v budoucnu. V tomto případě však platí, že "kdo neriskuje, nepije šampaňské."

Je velmi důležité neztratit ze zřetele hlavní meziimperialistický rozpor dnešního světa – mezi vedoucími kapitalistickými velmocemi, ustupujícími USA a postupující Čínou, kolem nichž se vytvářejí bloky spojenců, vazalů a satelitů. Obě země nyní soupeří o globální hegemonii. Pro Čínu, která se svou strategií "jeden pás, jedna cesta" postupně dobývá ekonomiky Asie, Afriky a Latinské Ameriky a proniká do Evropy, je Rusko důležitým mladším partnerem. Reakcí USA a jejich spojenců na Západě je rozšíření NATO na východ a přiblížení se k Blízkému východu a jeho zdrojům přes Ukrajinu a Gruzii. Jedná se také o jakýsi "pásový projekt" narážející na odpor imperialistických rivalů – Číny a stále závislejšího Ruska. A v tomto ohledu Rusko i Ukrajina nakonec fungují jako dodavatelé "potravy pro děla" pro hlavní hráče, kteří se sami raději nepouštějí do přímého boje. Tak tomu bylo od 60. let, kdy americký a sovětský blok bojovaly proti sobě rukama svých vazalů ve třetím světě. V jistém smyslu se to děje i nyní.

Jak ruská a ukrajinská vládnoucí oligarchie, tak vládnoucí kruhy na Západě však mají dostatek vnitřních důvodů a motivů k tomu, aby zorganizovaly a prodloužily "omezenou" válku v zadní části světového systému. Takzvaná "covidová" krize odhalila hlubokou vnitřní nestabilitu politické, ekonomické a sociální struktury ve všech zemích světa. To platí i pro západní státy, Rusko a Ukrajinu. Zhoršující se životní podmínky, rostoucí náklady a sociální nerovnost, masová nespokojenost obyvatelstva s donucovacími a diktátorskými opatřeními nebo zákazy vyvolaly ve společnosti rozsáhlou nespokojenost. Na některých místech to již zvýšilo politickou

nestabilitu – nebo se tak může stát v blízké budoucnosti. V takových situacích se vládnoucí třídy vždy uchýlovaly k osvědčeným metodám, jak obnovit příslovečnou "národní jednotu" a důvěru obyvatelstva ve vládu: vytváření obrazu nepřítele a vyvolávání vojenské hysterie až po "malou vítěznou válku". Tím spíše, pokud to, jako v zemích NATO, neznamená riziko přímé účasti na válečných akcích, ale zároveň přináší kolosální nové zisky výrobcům a dodavatelům zbraní, jejichž tok jen přilévá olej do ohně válečných konfliktů. Ale Kreml a Bankivka se do toho pustili naplno.

Vzhledem ke všemu tomuto nechutnému, páchnoucímu prolínání světových trendů a konfliktů, a vlastně i k samotné utlačovatelské povaze jakéhokoli státu jako takového, nemají sociálně revoluční aktivisté nejmenší důvod postavit se v této válce na jinou stranu – než na stranu obyčejných lidí, kteří jsou vždy a všude obětí válek a konfliktů mezi vládnoucími frakcemi všech zemí. Není jediný důvod sympatizovat ani s pánem Kremlu a jeho administrativou, ani s ukrajinskými úřady. Jejich neoliberalní politika vedla ke skutečnému kolapsu zdravotnictví, školství, k chudobě penzistů a zaměstnanců veřejného sektoru v provinciích. Mzdy v zemích jsou obudně nízké, dělnické hnutí je prakticky paralyzováno... Dusivý nacionalismus zasévá nenávist a nutí lidi k paroxysmům, ztrácejí svou lidskost. Vítězné války získají ještě více moci, privilegií, peněz a kontroly, dosáhnou posílení svého režimu a samozřejmě přiblíží realizaci imperialistických plánů mocností, které je zaštiťují. Pro nás je však jedno, kdo to bude. Ať už vyhraje kdokoli, poraženými v této nebo jakékoli jiné válce jsme vždy my, obyčejní lidé. A není náhodou, že oligarchické junty v Moskvě a Kyjevě nyní, když konflikt získal dlouhodobý poziční charakter, využívají situace k "utahování šroubů", prosazování kanibalistických zákonů, k masovému zatýkání, masakrům, k potlačení veškerého nesouhlasu a potlačení občanských svobod. Ceny v obou válčících zemích se zvyšují za zvuku střelby. Na Ukrajině se narychlo přijímají drakonické protiodborové zákony, v Rusku to možná ještě přijde: přinejmenším existuje precedens, kdy byly stávky a zatýkání odborových aktivistů potlačeny silou.

Nejsme naivní pacifisté. Jsme si dobře vědomi toho, že války budou probíhat tak dlouho, dokud bude existovat samotná instituce státu a kapitalismus jako ekonomický systém. Konflikty, včetně jejich vojenské "podoby", mají stejně jako všechny hlavní problémy současného světa systémovou povahu. A jediným způsobem, jak tyto problémy vyřešit, je zničit společenský systém, který je vytváří.

Co to znamená? Takto na tuto otázku odpověděli anarchističtí internacionalisté, kteří v roce 1915 vydali svůj slavný manifest proti první světové válce. Válka je podle něj "přirozeným důsledkem a nevyhnutelným a fatálním důsledkem společnosti založené na vykořisťování pracujících, společnosti založené na divokém třídním boji, který nutí pracující podřídit se nadvládě parazitické menšiny, jež převzala politickou a ekonomickou moc do svých rukou". Je zbytečné "svalovat veškerou odpovědnost na tu či onu vládu", protože "žádná z válčících stran nemá právo mluvit jménem civilizace nebo se prohlašovat za nuceně bránící". Příčiny války "je třeba hledat výhradně ve faktu existence státu, který je politickou formou privilegia". "Úloha anarchistů v současné tragédii," zdůrazňoval text, "je na každém místě mluvit se svou agitací o tom, že existuje jen jeden druh války za svobodu: je to válka, kterou vedou ve všech zemích utlačovaní proti svým utlačovatelům. Naším úkolem je vyzvat otroky ke vzpouře proti jejich páňům. Anarchistická agitace má "usilovat o oslabení a zničení všech národů; musí pěstovat ducha odporu a vyvolávat nespokojenost ve společnosti a armádách. Válka a její útrapy by nevyhnutelně způsobily sociální otřesy: *"Musíme využít všech vzbouřeneckých hnutí a všeobecné nespokojenosti, vyvolat povstání a zorganizovat revoluci, která, jak doufáme, skoncuje se všemi sociálními nespravedlnostmi"* a navždy zničí státy, války a militarismus. Jde o to, aby se imperialistická válka změnila v sociální revoluci.

To bylo prohlášeno v roce 1915. O dva nebo tři roky později vyvolala masová nespokojenost s válkou a jejími útrapami v mnoha zemích sociální otřesy a ukončila světová jatka.

Buďme realisté: do nového roku 1917 nebo 1918 máme dnes ještě daleko. Konflikt stále zuří a jeho konec je bohužel v nedohlednu. Co však mohou sociální revolucionáři na obou stranách fronty udělat právě teď, je nevýt s vlky. Nepodporovat žádnou z válčících stran, odhalit jejich uzurpátorské, vykořisťovatelské a utlačovatelské plány, ukázat jejich antihumánní a kani-balskou povahu. Nepadnout do ospravedlňování akcí "své země" (co je vlastně "jejich" země pro utlačovaného a vykořisťovaného dělníka?) nebo "obranu" – nepomáhat šéfům věznic, do kterých nás Systém zavřel, věznic zvaných státy. Všude a vždy, kdekoli a jakkoli se můžeme postavit jedova-tému přílivu patriotismu, nacionalismu a militarismu. Vysvětlete, kdo a proč má z této války – a obecně z každé války – prospěch. Ne proto, aby pomohl válečnému úsilí a podpořil ho, ale aby lidé nešli do války a pře-svědčili své příbuzné, přátele a známé, aby tak také nečinili. Můžeme po-máhat těm, kteří odmítají bojovat, uprchlíkům a civilistům. Šířit myšlenku skutečné, sociálně-revoluční alternativy k válce. Vyhněte se jakémukoli "třídnímu smíru" pod záminkou "národní jednoty" a "mobilizace všech sil k vítězství". Postavte se za své potřeby a zájmy.

Pamatujme si: jejich válka není naší válkou a jejich vítězství není naším vítězstvím. Naše vítězství teprve čeká v boji – ne v zákopech, ale na uli-cích a náměstích, v podnicích a ve čtvrtích. Až jejich čas skončí, přijde náš čas. Mír chýším – válku palácům!

Oa Kek-ki

červenec 2022

- ZDROJ: <https://www.aitrus.info/node/6003>

ANARCHISTICKÁ ORGANIZACE V DOBĚ VÁLKY

Následuje článek ukrajinského anarchisty Saši Kaluży o situaci po ruské invazi na Ukrajinu v roce 2022.

#

24. února zahájila vojska Ruské federace na Ukrajině takzvanou operaci, jejímž oficiálně deklarovaným cílem je demilitarizace a denacifikace země a svržení současného prezidenta a ostatních špiček současné ukrajinské vlády. Stojí za povšimnutí, že Ruská federace v oficiálních prohlášeních nepoužívá slovo „válka“ a místo toho používá pojem „operace“, zatímco ukrajinské orgány ji nazývají „válkou“, nicméně oficiálně válku Rusku nevyhlásily. Obě strany proti sobě používají pojmy válka, okupace, invaze, osvobození, demilitarizace a další k propagandě, dezinformacím i k vyvolávání vlasteneckých a nacionalistických nálad. Jedná se o moderní způsob falšování pojmů a zapojení do falešné rétoriky o válce. Pokud se jedná o operaci, a nikoli o válku, nemusí již uváděná čísla o vojenských ztrátách či civilních obětech znít tak děsivě. Pokud se jedná o okupaci, zní to děsivěji než pouhý útok: to znamená, že útok nekončí porážkou, ale následuje něco ještě trvalejšího. Výrazy fašismus a nacismus znějí tu a tam, ztrácejí jakýkoli původní význam.

Útok ruských ozbrojených sil na Ukrajinu je dobrým příkladem moderní nekonvenční války, kde neexistují jasné hranice a frontové linie. Taktika

zajmout a držet se nepoužívá všude, ale hlavně na strategicky důležitých místech. Používá se široká škála moderních technologických zbraní a protipatření proti nim. V prvních dnech se místo represivní politiky obsazování a totálního ničení používá rafinovanější taktika dynamického průchodu a obsazování nejdůležitějších objektů v zemi (Chersonská přehrada, černobylská jaderná elektrárna, blokování velkých měst, obsazování letišť, hlavních logistických uzlů, dálnic, silničních uzlů a podobně), které lze okamžitě využít k většímu politickému a ekonomickému tlaku a propagandě. Při uplatňování takto intenzivní taktiky průchodu zůstává venkov, který pokrývá obrovskou část Ukrajiny, nedostatečně kontrolován nebo zcela nekontrolován, pokud se na něm nenacházejí důležité, velké vojenské základny nebo strategické objekty. Vytvoření protipovstaleckých nebo partyzánských struktur na venkově a aktivní působení s využitím taktiky “udeř a uteč” od prvních dnů války by mohlo významně změnit poměr sil na počátku války a výrazně snížit rychlost postupu ruských vojsk. Ukrajinská vláda a ukrajinské ozbrojené síly se však rozhodly jednat klasickým způsobem, tedy vytvářet dobrovolnické ozbrojené struktury především v městských centrech a soustředit tam většinu vojenských sil, snad proto, že vláda chtěla chránit to, co je pro ni cennější, bližší a srozumitelnější, nebo proto, že vojenským záležitostem nerozuměla. Tímto způsobem jsou v prvním týdnu bojů téměř všechna velká města na východní a střední Ukrajině včetně Kyjeva obklíčena ruskými jednotkami a v blízké budoucnosti pravděpodobně zažijí úplnou blokádu. Dalším výrazným rysem událostí posledních týdnů je takzvaná “kybernetická válka”, která se poprvé odehrává v tak velkém měřítku a za použití mnoha prostředků na obou stranách, přičemž jejím cílem je jak získání kompromitujících či zpravodajských údajů, tak i zablokování státních a civilních zdrojů a infrastruktur. Jde tedy o intenzivní, globální informační válku, přicházející ze všech směrů a do všech koutů světa, jak tomu obvykle bývá v případě válek vedených v rámci Evropy. Zatímco války a konflikty na Blízkém východě, v Africe a dalších regionech tzv. třetího světa už nejsou pro evropská média ani pro média v těchto regionech zajímavé.

Krizová situace

Hned od prvních dnů bojů mohli lidé na celé Ukrajině pozorovat všechny související válečné faktory: rozsáhlou paniku, nedostatek relevantních a věrohodných informací, spontánní odchod obyvatelstva ze země, následný kolaps dopravy, údery na civilní objekty. Došlo také k narušení dopravní a logistické infrastruktury, jsou zde četné civilní oběti, zranění a nedostatek pomoci, která jim byla poskytnuta. Ukrajinský stát, stejně jako každý jiný stát v takové situaci, není schopen podpořit své obyvatelstvo a zajistit jeho bezprostřední potřeby, neboť veškeré zdroje byly vrhnuty na obranu a konfrontaci s Ruskem. V důsledku toho vláda ztrácí důvěru obyvatel země. Situaci dále zhoršují impulzivní rozhodnutí vlády i ministerstva obrany, jako je špatně kontrolovaná distribuce zbraní a následná střelba do civilistů i vlastních vojáků, vyprovokovaný „hon na čarodějnice“. Je zde také nárůst banditismu a rabování v ulicích, které státní bezpečnostní složky již nejsou schopny plně kontrolovat. Nefungují ani žádné státní iniciativy, na nichž se podílejí dobrovolníci, jako je například „teritoriální obrana“, která je součástí ukrajinských ozbrojených sil, pro niž jsou rozhodnutí a rozkazy přijímány shora.

Teritoriální obrana je dobrým a výmluvným příkladem toho, že dobrovolnické struktury iniciované a kontrolované státem mohou plnit pouze dobrovolnické podpůrné funkce v rámci státu, státními metodami a pouze k ochraně státu samotného. Nemohou skutečně pomoci obyvatelstvu s bezpečností a dalšími primárními potřebami, které vznikají v krizových situacích, což vyvolává ještě větší odliv lidí ze země a další oběti.

Ujišťování ukrajinských provládních zdrojů, že Rusko nemůže dlouho bojovat, že bychom se měli zaměřit na podporu armády a zapojit se do územní obrany, je ve skutečnosti krátkozraké. Ruská vláda má plány, způsoby a disponuje většími zdroji, jak porazit krizi doma, než ukrajinská vláda. Dodávky zbraní a financí ze strany evropských zemí Ukrajině nic nemění na tom, že strategicky důležitá vojenská, civilní a logistická infrastruktura je

nadále ničena ruskými vojenskými údery. Její obnova bude vyžadovat dlouhý čas a obrovské zdroje, které ukrajinská vláda v současné době nemá. Hrozí, že válka uvrhne Ukrajinu do hluboké humanitární krize a učiní ze země pustinu, která bude v příštích letech neobyvatelná.

Anarchistická akce

Krizové situace, jako je ta, která právě probíhá na Ukrajině, vždy přispívají ke změně sebevědomí a sebeuvědomění společnosti, ke ztrátě důvěry nebo k přehodnocení moci a státního systému, bez ohledu na to, zda se jedná o stát Ukrajina nebo stát Rusko. Při ztrátě důvěry, pocitu klamu či opuštěnosti je společnost otevřenější sebeorganizaci, iniciativě a vytváření nebo účasti ve strukturách či iniciativách, které jsou alternativou ke státu. Tyto iniciativy se vytvářejí horizontálně, s otevřenou možností účasti pro všechny, v souladu s jejich přáními či schopnostmi, a zajišťují nejdůležitější aspekty života a naléhavé potřeby, které společnost v danou chvíli prožívá. Například zajištění bezpečnosti ve své čtvrti, městě nebo vesnici, udržování personálu a životně důležitých zařízení, jako jsou elektrárny, vodárny, kotelny, nemocnice a hasičské stanice, a také zásobování zařízení, jako jsou obchody s potravinami, léky a podniky. Zajištění bezpečnosti pohybu ve městě, v sousedství a na silnicích, přijetí opatření proti banditismu, loupežím, útokům, ať už ze strany organizovaných zločineckých skupin nebo jednotlivců, vojenských nebo bezpečnostních složek jakýchkoli státních struktur nacházejících se v současnosti na daném území.

Anarchistická ideologie odmítá jakoukoli formu moci, autority nebo diskriminace. Předpokládá vytváření horizontálních alternativ, sebeorganizaci, soběstačnost a sebeochranu společnosti. V současné situaci na Ukrajině mohou být úspěšně uvedeny do praxe projekty, do nichž by se mohl zapojit a plně se zhostit své role každý, kdo je ochoten se účastnit jako rovný s rovným, bez ohledu na pohlaví nebo národnost. Jak bylo napsáno výše, mnoho lidí ztrácí důvěru ve vládu, která není schopna zajistit jejich bezpečnost a primární potřeby, a proto mnohem aktivněji hledají nejrůz-

nější alternativy, jak se organizovat, ať už z vlastní iniciativy, nebo z iniciativy jiných. Anarchisté mohou takové iniciativy předkládat navzdory tomu, že ukrajinský stát již osm let propaguje vlasteneckou propagandu, vojenský kult, podporuje nacionalistické či fašistické organizace a hnutí a také potlačuje anarchistické hnutí.

Když začnete jednat organizovaně, na místní úrovni, od malých čtvrtí a skupin, už uvidíte výsledky, přijetí a podporu samoorganizující se společnosti bez vlády a státu. Dobrý příklad, se kterým jsem se setkal, byl v Melitopolu, kde místní obyvatelé zorganizovali každodenní setkání v místním kulturním domě a přihlásili všechny, kteří chtěli hlídkovat ve městě a dohlížet na bezpečnost; rozdělili se do skupin po pěti lidech podle svých čtvrtí, určili staršího pro každou skupinu, zvolili si čas služby a začali hlídkovat v daných oblastech a ulicích. Vytvořili samostatné telefonní číslo pro volání a nouzové situace, které fungovalo 24 hodin denně. Rozeslali ho mezi obyvatele. V podstatě tak vznikla alternativa k policii, která již ve městě nefungovala, bez zapojení jakékoli státní instituce.

Čím více bude válka a krize postupovat, tím více bude takových příkladů a anarchistické hnutí může být v nejlepší pozici, aby takové příklady a zkušenosti organizovalo. Je dobré projít se po svém okolí, vesnici nebo městě a zeptat se tamních lidí (pokud to ještě nevíte), jaké jsou jejich největší potřeby, jaké služby a jakou pomoc potřebují. Poté se dejte dohromady s podobně smýšlejícími lidmi a vymyslete, jak tyto věci společně vyřešit a zorganizovat s obyvateli. Jak organizovaně zajistit zásobování potravinami za pravidelného ostřelování, aby se riziko zabití snížilo na minimum. Jak obnovit dodávky vody, opravit přerušené elektrické vedení nebo najít alternativní zdroje pro vytápění a elektřinu. Jak shromáždit životně důležité léky pro potřebné nebo zajistit lékařskou péči, když zdravotnická zařízení nefungují.

My a lidé, kteří žijí v našem sousedství, můžeme mít o těchto problémech povědomí. K řešení takových problémů nepotřebujeme stát a moc jedněch

nad druhými. Tím, že se v takové situaci zorganizujeme, bude společenství lidí schopno dosáhnout soběstačnosti v uspokojování svých základních potřeb bez účasti jakýchkoli sil zvenčí, ať už jde o humanitární pomoc z Ruska nebo EU, a ukázat ostatním příklad úspěšné sebeorganizace. Můžeme jít příkladem anarchistické praxe, aniž bychom spolupracovali s jakýmkoli státem, aniž bychom propadali vlastenectví a rusofobii, které ukrajinská média tak snadno používají. Můžeme se organizovat na principech a metodách anarchismu, především mezi těmi nejvíce trpícími válkami dvou států, mezi lidmi, kteří jsou státem opuštěni a ponecháni svému osudu. Iniciativy, jako je Výbor odporu, vznikají v rámci vojenské struktury ukrajinského státu. Nejsou to anarchistické iniciativy, i když většina účastníků jsou anarchisté. Všechny struktury územní obrany jsou řízeny ukrajinskými ozbrojenými silami, jejich činnost a možnosti jsou omezeny strategií a politikou státu a ministerstva obrany. Dialog nebo kompromis se státem můžeme vést pouze tehdy, když budeme mít sílu a dostatečnou podporu lidí, jinak skončíme potlačeni ve věznicích nebo zničení některou z protistran, ať už to budou ukrajinské ozbrojené síly a nacionalistické formace na jejich straně, nebo ruské ozbrojené síly a FSB. Snad se v budoucnu dočkáme více pozitivních příkladů anarchistického organizování na Ukrajině, vojenského i civilního.

Cílem ukrajinského státu a jeho vojenských struktur v této válce je udržet si moc, cílem ruského státu a jeho vojenských struktur je moc převzít. Účast anarchistů ve strukturách kteréhokoli z těchto států nijak neulehčuje situaci lidem žijícím na Ukrajině, kteří trpí válkou mezi dvěma státy. Všechna slova o armádě, která brání lidi, společnost a jejich zemi, jsou jen součástí státní propagandy, což dokazují i dějiny. Válku je možné zastavit pouze tím, že se postavíme proti oběma státům. Jakmile začneme praktikovat anarchistické způsoby organizování a ukážeme ostatním, jak se můžeme organizovat my sami, uvidíme, jak široká bude podpora jak ze strany lidí, s nimiž organizujeme, tak ze strany zahraničních anarchistů a dalších lidí ochotných podporovat anarchistické iniciativy. Místo politiky ne-

smyslného ničení a vyhlazování, která je vlastní státům, vytvořte politiku obnovy, sebeobrany, účasti a pomoci. Toho můžeme dosáhnout tím, že budeme věřit sami sobě, organizovat se a jednat společně s ostatními.

- ZDROJ: <https://libcom.org/article/anarchist-organization-times-war-and-crisis-ukraine-sasa-kaluza>

BRITSKÝ ANARCHISMUS PODLÉHÁ VÁLEČNÉ HOREČCE

Polemika proti vlně militarismu, kterou anarchistické hnutí v Británii zaznamenalo po ruské invazi na Ukrajinu v únoru 2022.

#

Všichni jsou abstraktně proti válce – dokonce i manažeři zbrojního průmyslu si mohou namlouvat, že pouze zajišťují obranu a globální pořádek a tím brání válce. Když však válka vypukne, je tento sentiment irelevantní. Ať už jste mírumilovní, nebo ne, válka je tady a vy jste buď se svým národem, se svými lidmi, nebo proti nim. Mír přijde s vítězstvím. V každém případě je vaše strana spravedlivou věcí, protože bojujete za svobodu a spravedlnost, za demokracii a stabilitu, protože vaši nepřátelé byli agresori, a navíc tyraní a ďáblové. Krveprolití se tak snadno posvětí.

Anarchismus takovou mystifikaci prolamuje. Říkáme to tak, jak to vidíme: pracující různých národů jsou posíláni, aby se v zájmu svých vládců navzájem vyvraždili. Antimilitarismus je základním principem anarchismu. Armády chápeme jako násilnou sílu, která se podepisuje pod politickou autoritu (nebo pod ty, kteří si ji chtějí podrobit). Poukazujeme na roli vojenské síly při potlačování povstání a stávek doma a zároveň při prosazování národních zájmů, prosazování kapitalistických trhů a ovládání kolonií v zahraničí. Vojenský výzkum a výroba jsou vysoce výnosnou investicí soukromého kapitálu a veřejných prostředků, v neposlední řadě jako do-

tovaný zdroj technologického rozvoje (za účelem společenské kontroly a generování zisku). Uvažujeme o tom, jak vojenský systém přísné hierarchie a disciplíny, spolu s jeho kulturou šovinismu a jinakosti (1), rozkládá lidský charakter a přetváří jej podle potřeb těch, kdo velí.

Jak je tedy možné, že dnes anarchistické hnutí v Británii (i jinde) podporuje armádu jednoho národa proti druhému, ideologicky ospravedlňuje a materiálně zajišťuje (2) ukrajinské válečné úsilí? Jsme svědky něčeho zcela nového, co by nás vedlo ke zpochybnění a revizi našich zásad? Ne. Jsme svědky stejné tragédie, která se na obyvatele regionu valí, jako jsme tomu byli svědky opakovaně. Naše antimilitaristická, internacionalistická a revoluční perspektiva je stejně důležitá jako kdykoli předtím. V současné fázi se boj za osvobození ocitá na území nikoho, mezi imperialistickou invazí na jedné straně a národní obranou (podporovanou protichůdným imperialismem) na straně druhé. Hledat smysl v obou zákopech by znamenalo jen přilévat další olej do ohně kapitalistické války; znamenalo by to věrnost státu proti anarchii.

Národní obrana a antiimperialismus

Od dlouholetého anarchistického listu Freedom a anarchokomunistické Anarchist federation (AFed) až po anarchistickou “scénu” kolem antifašistických a dalších aktivistických skupin se šíří válečná horečka. Zpočátku šlo o fandění takzvané “antiautoritářské čety”, jednotce Teritoriální obrany složené mimo jiné z anarchistů a antifašistů. (3) Účast ve vojenských strukturách byla vysvětlována potřebou obrany a zjemňována narativem nezávislého lidového odporu. Skutečnost však byla zcela jiná. Síly teritoriální obrany jsou záložní silou ukrajinské armády, podléhající její velitelské struktuře. O žádné autonomii nemůže být řeč. Jeden z členů antiautoritářské čety poznamenal, že v jejich jednotce “*existovala [normální] vojenská hierarchie s veliteli oddílů a veliteli čet podřízenými vyšším vojenským důstojníkům.*” (4) Další anarchisté a antifašisté vstoupili do pravidelné armády. Odhlédneme-li od rétoriky, znamenalo to spolupráci

na obraně státu tím, že se tak či onak připojili ke státní armádě.

To, že se někteří lidé rozhodnou připojit se k vojenské obraně národa, v němž žijí, nebo ji podpořit, když jsou ohroženi imperialistickou nadvládou, je pochopitelné (5) a neodsuzuji nikoho, kdo se takto těžce rozhoduje. Není to však anarchismus není to slučitelné s anarchistickými myšlenkami ani praktikami. Nikdo nežije podle svých ideálů ve všem, co dělá, ale tyto kompromisy a rozpory bychom měli přijmout takové, jakými jsou, ne je asimilovat do naší teorie a praxe tak, že se naše hnutí asimiluje do společnosti kapitálu a státu.

Jak se britským anarchistům stávala realita kolaborace jasnější, poselství se rozšířilo na podporu obrany Ukrajiny a zachovalo rétoriku “lidového odporu”. “*Od Ukrajiny přes Skotsko, Západní Saharu, Palestinu až po Tatarstán stojíme na straně lidu vzdorujícího imperialismu*“, (6) prohlašuje Darja Rustamová na stránkách Freedom (a přetiskuje to AFed). Toto prohlášení vyvolává více otázek, než kolik přináší odpovědí. Kdo jsou “lidé”? Jakými prostředky se brání? Za jakým účelem? V minulosti AFed dokázal takové prázdné řeči prohlédnout a tvrdil, že “*jako anarchokomunisté jsme vždy vystupovali proti nacionalismu a vždy jsme svůj odstup od levice vyznačovali hlasitým odporem ke každému nacionalismu – včetně nacionalismu ‘utlačovaných národů’*. Ačkoli jsme proti útlaku, vykořisťování a vyvlastňování na národnostní bázi a proti imperialismu a imperialistické válce, odmítáme spadnout do pastí, která je na levici tak běžná, totiž ztotožňovat se se stranou poražených a oslavovat ‘odboj’ – jakkoli ‘kriticky’ – což je snadno pozorovatelné v leninských/trockistických kruzích.” (7)

Rustamova v článku “Tisíc červených vlajek” explicitně vyjadřuje jejich nacionalistické premisy tím, že opakuje levicové rozlišování dobrého a špatného nacionalismu. Nuance mezi různými projevy nacionalismu v různých kontextech jsou nepochybně reálné a významné. Nacionalismus kolonie bojující za nezávislost se samozřejmě liší od nacionalismu impéria. Přesto je pro oba stát jejich cílem (založit, bránit nebo rozšířit); oba potla-

čují nebo zastírají třídní rozdělení pod národností; a oba slouží zájmům vládnoucí třídy (současné nebo budoucí). Společné rysy všech nacionalismů, které je jako takové definují, jsou přesně ty, které jako anarchisté a revoluční internacionalisté odmítáme.

“*Anarchisté se pustili do obrany své vlasti*“, (8) oznámil redaktor časopisu AFed, Organise!, v čísle 96. Jakou vlast mají anarchisté? ‘Vlast’ je sentimentální představa národního státu, v němž se člověk narodil. Je to pocit sounáležitosti, věrnosti a nostalgie, který jedince poutá k národu. To objasňuje nezpochybnitelný skok, který byl učiněn mezi Ukrajinou jako suverénním národem, který brání své území proti invazi (tj. národní obrana), a anarchisty nebo jinými jednotlivci, kteří se brání sami (tj. sebeobrana). Je to pádný argument pro to, aby se šlo bojovat do války do té míry, že jen málokdo by se práva na sebeobranu zřekl. Předpokládá však identitu mezi národem a sebou samým, což je formulace nacionalistické ideologie, kterou anarchisté odmítají. Anarchisté bez váhání přešli od obhajoby “poloautonomních” anarchistických jednotek v “lidovém odporu” k bubnování na válečné bubny za vojenské vítězství Ukrajiny a totální porážku Ruska.

Nejvyšším sebeospravedlněním státu je zachování bezpečnosti a blahobytu jeho poddaných. Válka s jinými národy je největší jednotící silou státu (alespoň zpočátku). Ukrajinský anarchistický časopis Assembly potvrzuje, že “*bychom měli pochopit, že národní jednota Ukrajinců kolem moci Zelenského stojí pouze na strachu z vnějšího ohrožení*“. (9) Podílet se na tomto sjednocování a povzbuzovat tentýž pud sebezáchovy jako vysvětlení znamená nejen legitimizovat ideologickou moc státu, ale také podporovat jeho materiální posílení. Razit nutnost podílet se na obraně státu a vstupovat do státní armády znamená akceptovat nutnost státu. Assembly naříká, že “*většina těch, kteří se na Ukrajině označují za anarchisty [...], okamžitě splynula s vládnoucí třídou v jediném nacionalistickém impulsu*“. (10) Moc státu nad životem a smrtí, nad válkou a mírem, je jedním z jeho určujících aspektů – anarchisté ji mají kritizovat a rozvracet, ne se k ní vracet jako k nutnému zlu.

Vedle teoretického odmítnutí národní jednoty je důležité zpochybnit praktickou realitu předpokladu, že naše osobní bezpečnost je spojena s národní bezpečností. Úvahy na toto téma nabízí Saša Kaluža, ukrajinský anarchista, který říká: *“Cílem ukrajinského státu a jeho vojenských struktur v této válce je udržet si moc, cílem ruského státu a jeho vojenských struktur je uchopit moc. Účast anarchistů ve strukturách obou těchto států nijak neulehčuje situaci lidem žijícím na Ukrajině, kteří trpí válkou mezi dvěma státy. Všechna slova o armádě, která brání lidem, společnost a jejich zemi, jsou jen součástí státní propagandy, což dokazují i dějiny. Válku je možné zastavit pouze tím, že se postavíme proti oběma státům.”* (11) Pokud jde konkrétně o dobrovolnické jednotky, tvrdí, že *“Teritoriální obrana je dobrým a výmluvným příkladem toho, jak dobrovolnické struktury iniciované a kontrolované státem mohou plnit pouze dobrovolnické podpůrné funkce v rámci státu, státními metodami a pouze k ochraně samotného státu, a nemohou ve skutečnosti pomoci obyvatelstvu s bezpečností a dalšími primárními potřebami, které vznikají v krizových situacích.”* (12) Dále lze pochybovat o tom, že účast asi stovky anarchistů a antifašistů v ozbrojených silách má nějaký vliv na výsledek války, zatímco stejně tolik oddaných agitátorů by mohlo být významným jádrem antimilitarismu. (13)

Musíme se podívat za černobílou binární linii agresora a odporu, imperialistického národa a utlačovaného národa, odhalit složitost třídních antagonismů, mocenských struktur a sociálních hierarchií v každém národním státě a identifikovat latentní sílu internacionalismu třídy pracujících.

Podporou Ukrajiny se britští anarchisté ocitli na straně NATO, imperialistické vojenské aliance, která hájí zájmy hlavních kapitalistických států v Evropě a Severní Americe. Ale místo toho, aby to využili jako příležitost k odmítnutí NATO a uznali, že v této konkrétní situaci jde o pouhou shodu zájmů, britští anarchisté se ve svém odporu váhavě postavili na stranu západního imperialismu coby kontroly ruského imperialismu. Nejzřetelněji je to vidět v článku Zosie Bromové *“Fuck Leftist Westplaining”* (14), který

vyšel v časopise Freedom (jehož byla v té době redaktorkou) a byl přetištěn v *Organise! #96* AFed. Předpokládat nutnost členství v NATO pro bezpečnost východní evropy je z hlediska státní diplomacie a mezinárodních vztahů nepochybně správné, ale my nejsme politici a nejsme součástí rozhodovacího aparátu státu. Jako anarchisté musíme na manévry národních států a imperialistických bloků reagovat z pohledu dělnické třídy. Jsme autonomní vůči veškerému státnímu aparátu, jeho reálpolitika nám nepřislouží. Náš antiimperialismus nemůže být stalinistickým reflexem podpory kohokoli, kdo se staví proti západnímu imperialismu – ale nemůže ani znamenat, že se obrátíme na zmíněný imperialismus, abychom si udrželi svá práva a bezpečí. Spíše než uvažovat v kategoriích národního zprostředkování musíme uvažovat v třídních kategoriích, v kategoriích sociálního boje.

Antifašismus a třídní boj

Ruský ani ukrajinský stát nelze přesně označit za fašistický, ačkoli oba tolerovaly, umožňovaly a využívaly fašistické prvky, kdykoli to bylo účelné. Ruský stát však dosáhl úrovně autoritářského nacionalismu, vnitřní represe a revanšistického expanzionismu srovnatelné s fašistickými režimy dvacátého století. Ukrajinský stát lze lépe popsat jako neoliberální, zkorumpovanou demokracii. (15) Je třeba důsledně odmítnout ruskou propagandu o “denacifikaci” Ukrajiny. Britští anarchisté ji však jednoduše obrátili a vojenskou obranu Ukrajiny zarámovali jako antifašistický boj. Hrozí tak, že bude legitimizována válka ve jménu antifašismu, což je ideologický manévr, na který Putin tak průhledně hraje. Promítání našich antifašistických ideálů do národní obrany Ukrajiny nemění její materiální realitu.

Ideologický antifašismus může sloužit k zastírání třídních zájmů a k podřízení revolučního boje lidovým frontám na obranu demokratického státu. (16) Pohyb směrem k anarchii se odkládá na budoucí, příhodnější dobu, protože bezprostřední hrozba fašismu (nebo srovnatelné totalitní tendence) překresluje šachovnici. Jediným legitimním referenčním bodem se stává

přechodný cíl obrany omezených práv demokratické společnosti. Ideologické sjednocení se odráží ve společenském sjednocení v mezitřídních aliancích, které spojují vládcy a ovládané, vykořisťovatele a vykořisťované proti výjimečné hrozbě.

Pokud to znamená porážku fašismu, ochranu skutečného života a svobod, může být ústupek z vlastních zásad pochopitelný. Z dvacátého století bychom se však měli poučit, že to není nic jiného než parodie. (17) Znovu a znovu demokratický stát, který lidové fronty bránily, ustupoval fašismu jen s malým nářkem. Tyto státy upřednostňovaly – prostřednictvím kontrarevoluce – upevnění své moci, i když to znamenalo umožnit nebo přijmout fašismus. *“Boj za demokratický stát je nevyhnutelně bojem za upevnění státu, a takový boj zdaleka neochromuje totalitarismus, ale naopak zvyšuje jeho vliv na společnost.”* (18) Stát se může vyvíjet směrem k demokracii nebo diktatuře podle toho, co je nezbytné pro pokračování kapitalismu a státu. Právě prostřednictvím boje proti státu jako takovému můžeme jednat čelit autoritářským tendencím v mezidobí, jednak zvrátit podmínky, které je v dlouhodobém horizontu vytvářejí.

Válka a revoluční boj

Anarchisté podporující Ukrajinu odhalili velký zmatek v tom, jaký vztah máme k válce jako anarchisté. Někteří se drží protiválečné rétoriky a zároveň podporují jednu stranu proti druhé. Jiní spojují válku s bojem za svobodu. A někteří plně přijímají válečné štvání, přičemž vše ospravedlňují odporem vůči Rusku.

Peter Ó Máille (redaktor časopisu Organise!) se bez obalu zbavuje antimilitarismu dělnické třídy, když říká: *“Pro anarchistu je důležitá jen jedna válka, a to třídní, kromě případů, kdy to tak není. Existují fašisté, s nimiž je třeba bojovat, existují despotové, tyrani a impéria. Ti nepůjdou domů kvůli vaší silně formulované petici.”* (19) Jistě se shodneme na tom, že je třeba bojovat proti tyranům, jako je Putin, ale jádrem věci jsou prostředky, kterými tak učiníme. A zde se setkáváme se zkrácením a zmatkem. Válka

mezi národy a “třídní válka” se liší svým druhem. Anarchisté jsou proti válce ve smyslu vojenského konfliktu podniknutého politickou autoritou. “Třídní válka” je obrazný termín, který odkazuje na boj mezi třídami, jenž je rámován kapitalistickými společenskými vztahy. Revoluční třídní boj je kolektivním úsilím dělnické třídy o přeměnu těchto společenských vztahů, které nelze změnit válkou ve vlastním slova smyslu. Válka totiž tyto společenské vztahy krvavě posvěcuje.

Válka byla obecně považována nikoli za válku mezi dvěma státy, ale za boj o svobodu východní Evropy. (20) Vítězství Ruska by vnitřně posílilo jeho totalitní režim a podpořilo další podmanění jeho sousedů, zatímco porážka Ruska by prý podnítila pád Putinovy vlády a posílila demokratické vládnutí v regionu, což by udrželo příznivé podmínky pro sociální boj. Zde je zřejmé, že metody a principy anarchismu byly zcela zavrženy ve prospěch doktríny vojenského humanismu (příkladem jsou intervence NATO na celém globálním Jihu a na Balkáně). S takovou přijatou logikou bylo jen otázkou času, kdy anarchisté začnou prosazovat, aby členské země NATO posílaly Ukrajině více vojenské pomoci (nebo naříkat nad jejím váhavým nedostatkem).

Politické, sociální a ekonomické důsledky války jsou nepředvídatelné. Není nepravděpodobné, že Ukrajina vyjde z války jako autoritářský stát, aktivní partner vojenského imperialismu NATO, velmi náchylný ke krajně pravicovým ideologiím, jejichž fanatiky válka posílí více než jedním způsobem. I když liberální demokracie na Ukrajině přežije, neexistuje žádná záruka, že tyto podmínky budou příznivé pro osvobozenecký boj. Demokratický stát, který bude mít podporu lidu, bude mít volnou ruku k tichému potlačování poválečných vzpour a potlačování průmyslových nepokojů. Anarchističtí nespokojenci budou snadno obviněni jako Ruskem podporovaní separatisté a sabotéři, nebo budou jednoduše ignorováni na vlně ohromujícího vlastenectví a touhy po návratu k normálu a stabilitě, která by mohla následovat po vojenském vítězství. V každém případě jde o čirou spekulaci, která není silným základem pro to, aby se dělnická třída oběto-

vala válečnému úsilí.

Anarchisté vždy chápali, že společenská transformace, kterou si přejeme, nemůže nastat prostřednictvím státu nebo jakékoli vojenské síly, ale musí se rozvíjet zdola mezi samotnými utlačovanými a vykořisťovanými lidmi. Války mohou pouze nastolit novou formu autority, i když je tato nová autorita menším zlem. Odkládání boje proti kapitalismu a státu až na dobu po “vítězné” válce pouze zajišťuje, že podmínky pro další války a útlak zůstanou zachovány, a zároveň podkopává boj proti nim. Válka není prostředkem osvobození. Stejně jako používáme přímou akci, sebeorganizaci, vzájemnou pomoc a sabotáže k dosažení našich revolučních cílů, lze tytéž prostředky použít k podkopání tyranů a okupantů, aniž bychom umožňovali další formy nadvlády.

Akce z principu

Provázanost prostředků a cílů je pro anarchismus zásadní pojem. Principy, jimiž se řídíme, a metody, které používáme, jsou nepřetržitou nití spojující naše dílčí boje se sociální revolucí, kterou se snažíme urychlit, a svobodnou společností, která se z ní zrodí. Jednání z principu je základem všeho, co děláme. Při obhajobě postupu etatistických vojenských akcí narazí anarchisté na základní rozpory. Ty byly vyřešeny řadou falsifikací a ústupků.

Říká se nám, že antimilitarismus, internacionalismus a tak dále jsou sice teoreticky velmi hezké, ale v konečném důsledku prázdné abstrakce. (21) V realitě, s níž se anarchisté setkávají v terénu, jsou prý prostě nepoužitelné. Zde vidíme oddělení teorie a praxe. Teorie patří do knih, chtělo by se nám namluvit, zatímco plány a praxe anarchistů se řídí silou okolností. Menší zlo vytěsňuje jakýkoli vlastní cíl jako referenční bod, zatímco účelnost se stává měřítkem veškeré volby. Nutnost nakonec ospravedlňuje vše.

Zapomíná se však, že teorie a praxe anarchismu se vzájemně čerpají v neustálém procesu vzájemného vývoje. Právě na základě zkušeností – úspěchů a porážek, válek a míru, revolucí a reakcí – jsme z generace na generaci,

po celém světě, vypěstovali metodu svobody: anarchismus. Je falešné stavět principy do protikladu k pragmatismu, protože naše principy jsou krystalizací právě toho, co funguje. (22) V krátkodobém horizontu mohou existovat lákavější možnosti ve vztahu k bezprostřednějším zájmům, ale ty nás odvedou od našich cílů. Anarchisté například odmítají jednat v rámci státních struktur nebo spolupracovat se státními silami nikoliv z poslušnosti vůči nezpochybnitelnému dogmatu, ale protože víme, že takovými prostředky pouze upevníme státní moc, že náš boj bude rekuperován do politických kanálů a přetvořen institucionálními tlaky. Víme to jak z abstraktní analýzy moderního státu, tak ze zkušeností jednotlivců, organizací a celých hnutí.

Takové chápání bývalo jádrem Anarchist federation (AFed). Ti nyní otevřeně znevažují anarchistické principy jako “hesla”, která slouží k tomu, aby se vyhnula kritické analýze, vyvolala emocionální reakce a uzavřela debatu. Antimilitaristickou agitaci přirovnávají k manipulativním a autoritářským praktikám brexitářů a krajní pravice. (23) To prostě neodráží realitu propagační práce skupin “No War but the Class War”, pro které je tento slogan pouhým stěžejním heslem. (24) Mezitím editor jejich teoretického časopisu *Organise!* nyní tvrdí, “*pochybuji, že teorie funguje po první dělostřelecké palbě na okolí*“. (25) V tom případě se na to můžeme rovnou vykašlat a obléci si khaki. Anarchismus bychom uzavřeli s tím, že není ničím jiným než naivním idealismem, patřícím do mírumilovnějšího světa, než je ten náš. Já bych řekl pravý opak: že právě v těchto časech vyostřených konfliktů, zvýšených sázek a smrtelných hrozeb je učení se z naší minulosti důležité; životně důležitější než kdy jindy. A řekl bych, že anarchistické hnutí má daleko k tomu, aby se omezovalo na ideální podmínky, má silnou tradici antimilitarismu v dobách války, stejně jako hrdinského, konstruktivního úsilí v hlubinách krize a katastrofy.

Jakmile oddělíme metody od cílů a myšlenky od činů, zůstane nám pouze pravidlo účelnosti: nejefektivnější prostředky k dosažení okamžitých cílů bez ohledu na další okolnosti. Pokud je vojenské vítězství Ukrajiny a pád

Putinovy vlády na prvním místě, pak existují mnohem efektivnější způsoby, jak tohoto cíle dosáhnout, než je formování ideologicky svázaných “antiautoritářských” jednotek Teritoriální obrany složených z dobrovolníků s malými nebo žádnými bojovými zkušenostmi. Je zcela logické, že anarchisté a další levicoví aktivisté bojující ve válce budou frustrováni pomocnou rolí a byrokratickými omezeními, kterým čelí “antiautoritářská četa”, a rozptýlí se do efektivnějších bojových jednotek armády blíže k frontové linii. A protože *“fašisté jsou v řadách ukrajinské armády mnohem lépe organizováni”* (26) – a sdílejí také motivaci bojovat na frontě – je předvídatelné, že *“pokusy získat místo ve vojenských řadách přivedly [antiautoritářské bojovníky] rovnou k jednotkám přímo spojeným s ukrajinskými fašistickými skupinami”* (27) a *“tak či onak se stávají silami, které podporují rozvoj krajně pravicové politiky na Ukrajině”*. (28) To je logický výsledek rezignace na anarchistické principy ve prospěch praktických potřeb válečného úsilí.

V našem kontextu povede válečná horečka, která zachvátila britský anarchismus, pravděpodobně k podpoře britské vojenské intervence (prostřednictvím vojenské pomoci a technické podpory, ne-li skutečného zapojení do bojů) a následně i imperialismu NATO. Právě těmito prostředky bude Ukrajina schopna porazit Rusko. Vzhledem k tomu, že členové NATO v současné době váhají s eskalací přímého konfliktu mezi jadernými mocnostmi, ocitají se někteří anarchisté v absurdní situaci, kdy jsou horlivější pro generalizaci imperialistické války než jejich vlastní vládnoucí třídy. Budou se anarchisté hlásit do britské armády, aby šli zabíjet Rusy? Přinejmenším nemáme žádné anarchistické poslance, kteří by hlasovali pro válečné úvěry.

Menší zlo

V proletářském stavu vyvlastnění, zbavení práv a odcizení se celý náš život redukuje na hledání menšího zla. Při pohledu na brutální ruskou invazi na Ukrajinu, válečné zločiny, kterých se Rusko dopustilo, a tvrdé represe,

které přineslo svým vlastním občanům, bychom mohli označit ukrajinskou národní obranu za menší zlo. Přesto uznání, že existuje menší zlo, neznamená bez dalšího, že bychom ho měli podporovat. A z anarchistického hlediska nemůžeme najít žádný dobrý důvod ke spolupráci s oběma státy. Odmítnout podporovat jeden stát proti druhému zároveň neznamená zrovnoprávnit obě strany. Neříkáme, že obě strany jsou stejné, jen že ani jedna z nich nemá dělnické třídy co nabídnout. (29) Různé struktury a síly útlaku by měly být analyzovány ve své konkrétní povaze a akce mohou být zaměřeny na jednu věc proti druhé, aniž bychom se uchýlovali ke kolaboraci.

Menší zlo je stále zlem. Ukrajinský stát se při obraně svého území neproměnil v sílu dobra. Zatímco zuří válka, kapitalistická třída na Ukrajině jen zintenzivnila vykořisťování a zneužívání pracujících, podpořené novými omezeními průmyslových akcí a rušením práv pracujících. (30) Tedy těch, kteří nebyli odvedeni na vražedná pole. Odvody jsou formou otroctví, kterému je třeba se za každou cenu bránit. Hranice Ukrajiny byly uzavřeny pro všechny muže v odvodním věku (do této kategorie byly zařazeny i transsexuální ženy, čímž byla vymazána jejich identita), aby bylo možné shromažďovat potravu pro děla. Mezitím Ukrajina přispívá ke genocidní válce v Tigraji a poskytuje podporu pro používání bezpilotních letounů etiopskou armádou. (31) Na cestě menšího zla se budou nadále udržovat politické a ekonomické podmínky, které produkují válku a diktaturu; *“zapomíná se, že zvolit si zlo – i když je to menší zlo – je nejlepší způsob, jak ho prodloužit”*. (32)

Své bitvy si musíme vybírat sami. Hrozba kooptace a kontra-povstalectví spočívá v tom, že se zdá, že je nám neustále upírána možnost bojovat za vlastních podmínek. Ať už jde o zatlačování sociálních hnutí na volební hřbitov, nebo o zahnání vzpoury na pole vojenského konfliktu, naše skutečná společenská síla se ztrácí a zůstává z nás řízená opozice nebo symetrický nepřítel státu, kterého lze izolovat a rozdrtit. Síla anarchismu – to, co z něj učinilo skutečně podvratnou sílu mimo a proti každému systému autority – spočívá v tom, že anarchisté neustále bojují za svých vlastních

podmínek, i když to znamená čelit marginalizaci nebo potlačení. Pokud zpočátku mluvíme osamoceně hlasem revolučního internacionalismu, může se příliv rychle obrátit – příliv, který se nezřídka zvedá ke konci války a po ní.

Ani východ, ani západ

Mnoho anarchistů na Ukrajině a v celé východní Evropě se vrhlo na ukrajinské válečné úsilí. To vytváří napětí s antimilitaristickou a internacionalistickou agitací ve Velké Británii a po celém světě. Jak říká Peter Ó Máille: *“Vy prostě nemůžete vydržet poslouchat východoevropské anarchisty, co? [...] Zapomínáte naslouchat místním obyvatelům, protože [vy] se chováte jako politbyro anarchismu. Prosím, laskavě držte hubu.”* (33) Zosia Bromová mezitím běduje nad “westplainingem” – západními levičáky, kteří východoevropanům blahosklonně vysvětlují jejich vlastní realitu. Měli bychom *“být informováni, že mnoho východoevropských levičáků je na tom stejně a už nějakou dobu o tom diskutujeme.”* (34)

Debata mezi válečnými anarchisty a anarchisty antimilitaristy se tak mění v konfrontaci mezi západní a východní Evropou, mezi ignorancí a arogancí Západu na jedné straně a proukrajinským “konsenzem” ve východní Evropě na straně druhé. Jedná se samozřejmě o rétorický prostředek k zahánění jakékoli kritiky. Ve skutečnosti mnoho anarchistů ve východní Evropě, včetně některých na samotné Ukrajině, reagovalo na ruskou invazi internacionalistickou, antimilitaristickou propagandou a akcemi. Anarchistický kolektiv stojící za mediem Assembly, který sídlí v ukrajinském Charukově, odolal náporu nacionalistického militarismu a rozhodl se zaměřit na vzájemnou pomoc, kontra informační činnost a třídní konflikt. Všechny sekce anarchosyndikalistické *Mezinárodní asociace pracujících (IWA)* v regionu – v Polsku (35), na Slovensku (36), v Srbsku (37) a v Rusku (38) – se jasně postavily za revoluční internacionalismus. V reakci na prudký nárůst militarismu v celé Evropě, v neposlední řadě i v anarchistickém hnutí, vznikla “Antimilitaristická iniciativa” se sídlem ve střední Evropě. Jsou

sice v menšině, ale anarchisté nevěří v přirozené přednosti žádné většiny. V dichotomii Východ versus Západ je také problém eurocentrismu, protože internacionalistické reakce na invazi na Ukrajinu lze pozorovat z celého světa.

I bez těchto konkrétních příkladů bychom měli být skeptičtí vůči každému, kdo tvrdí, že mluví jménem celého regionu, jako by anarchisté východní Evropy byli homogenním kolektivem s jednotným názorem. Samotná logika reprezentace musí být anarchisty podrobena důkladné kontrole. Ti, kdo mluví za region, *“vyčleňují z mnohorozměrného celku pouze jednu tendenci a ostatní ignorují nebo bagatelizují“*. (39) Naopak *“snažíme se naslouchat co největšímu počtu hlasů, ale podporujeme pouze ty, které považujeme za konstruktivní. Ostatní kritizujeme a odmítáme podporovat. Zkrátka vnímáme různé tendence a nesnažíme se podporovat válečnou propagandu, která vykresluje ukrajinské obyvatelstvo jako jednotnou komunitu, jež jednomyslně vyzývá k zapojení do války.”* (40) Měli bychom naslouchat, to ano, ale také myslet sami za sebe.

Naprosto odmítám vytváření paradigmatu my a oni mezi východní a západní Evropou. Vztahujeme se k sobě jako jednotlivci a kolektivy na základě společných bojů a společných zásad, nikoli jako geopolitické bloky. KRAS (ruská sekce IWA) byla pomlouvána a její členové byli doxxováni (41) za to, že se navzdory svému protiválečnému úsilí nepřidali k údajnému proukrajinskému “konsensu”. Jeden z pachatelů tohoto udavačství následně dostal v Británii prostor v časopise Freedom (42) v rozhovoru o zaniklé ukrajinské RKAS, organizaci obviňované z kultovní autoritářské dynamiky a nacionalistických sympatií, jejíž členové se rozplynuli v konfliktu mezi ukrajinským státem a donbaskými separatisty. (43) Redakce Freedom zároveň odmítla publikovat cokoli, co by bylo v rozporu s její proukrajinskou linií. (44) Tento druh tribalismu může mezinárodní hnutí rozložit.

Internacionalismus dělnické třídy

“Postoj ‘žádná válka kromě třídní’ není výmluva, je to dlouhodobá a krát-

kodobá zásada, která popírá falešnou volbu mezi 'zly'. Aby se stal skutečností, musíme ještě aktivněji podporovat internacionalismus v dělnické třídě do té míry, aby se obyčejní lidé cítili dostatečně sebejistí, organizovaní a podporovaní, aby se mohli postavit svým vládám a národněosvobozenec-kým hnutím, které vyvolávají válku.”

– Organize #52 (1999), Anarchist federation

Nenechte se mýlit, když se stavíme proti kapitalistickým válkám, nevoláme po míru za každou cenu. Nejsme pacifisté. Mezi lidmi nemůže být mír, dokud jedna část společnosti utlačuje a vykořisťuje ostatní. Násilné prosazování moci a bohatství je základem všeho v naší společnosti a v době války vyvěrá na povrch v hrozných krvavých orgiích. Jedna mocenská struktura se střetává s druhou, ale ať už zvítězí kdokoli, naše otroctví pokračuje. Náš boj spočívá ve svržení těchto mocí a vybudování nových společenských forem bez hierarchie. Nebudeme pasivními oběťmi násilí: každý boj za svobodu se musí bránit, když je to nutné. Existuje dlouhá historie libertariánských partyzánů bojujících proti utlačovatelským vládám a okupantům. V dobách sociálních revolucí vznikaly ozbrojené milice a partyzánské jednotky odpovědné samoorganizovaným pracujícím (jako jsou revoluční odbory a dělnické rady). (45) Ozbrojený lid je nejjistější ochranou proti kontrarevoluci. Ale pravidelné armády – stálé, specializované síly monopolizující legitimní násilí s hierarchickou disciplínou – jsou funkcí státní moci (a základem formujícího se státu). (46)

Na Ukrajině a v Rusku není žádná revoluce, jen válka. Válka mezi národy se tedy musí změnit v otevřený třídní boj. Ten začíná, když dělníci odmítnou sociální příměří uvnitř “vlastního” národa a organizují se na třídním základě proti lidem, kteří je denně utlačují a vykořisťují. (47) Cílem internacionalistů je budovat solidaritu mezi pracujícími napříč hranicemi a zároveň agitovat za zbratřování, dezerci a vzpouru vojáků. Vojenskou infrastrukturu lze sabotovat, jako se to děje na železnicích spojujících Rusko a Bělorusko s Ukrajinou. (48) Lze vytvářet síť vzájemné pomoci, aby se lidé

mohli vzájemně podporovat a přežít devastaci a strádání. (49) Je třeba podporovat ty, kdo se vyhýbají odvodům, dezertéry, vězně a uprchlíky. (50) Všechny tyto životně důležité snahy a nově vznikající formy sociálního boje by měly být organizovány zdola, nezávisle na všech státních, vojenských a korporativních strukturách. Anarchisté mohou převzít iniciativu v agitaci a organizaci takové činnosti, a zároveň se zasazovat o internacionalismus dělnické třídy a vystupovat proti autoritářským opatřením militarizovaného státu.

Pracující na celém světě mohou zintenzivnit latentní boj na svých pracovištích a v komunitách a podniknout přímé akce proti válečnému průmyslu a obchodu se zbraněmi prostřednictvím stávek, bojkotů a sabotáží. Je nezbytné, abychom se postavili proti válečnému štvání a militarizaci v Británii a Evropě a vzdorovali generalizaci války. Přímé akce již účinně využívají aktivisté například proti zbrojním společnostem napojeným na Izraelské obranné síly. (51) Třídní boj v Británii, který v současnosti nabývá na intenzitě v důsledku krize životních nákladů, musíme propojit s boji, kterým čelí dělnická třída na Ukrajině a v Rusku. Na tomto základě agitovala organizace “NWBCW Liverpool” na piketech po celém Merseyside během současné stávkové vlny. Musíme šířit informace o každodenních bojích a vznikajících aktech vzpoury na válčících územích a hledat způsoby, jak je prakticky podpořit. (52) Mezitím se můžeme snažit pomáhat lidem, kteří utíkají před válkou, ať už jde o civilní uprchlíky, nebo vojenské dezertéry. (53) Dobrým příkladem takové praktické podpory je “Iniciativa solidarity Olgy Taratuty” ve Francii. Ta by měla podpořit širší boj proti hraničnímu režimu “pevnosti Evropa” a britské politice “nepřátelského prostředí”. Někteří anarchisté v Británii se vydali tímto směrem dělnického internacionalismu – například Anarchist Communist Group, Liverpool Solidarity Federation (54) a AnarCom Network -, ale jsou v menšině.

Ruská invaze na Ukrajinu i rozklad dělnické třídy v Británii jsou produkty téhož kapitalistického systému v krizi. A tuto kapitalistickou krizi lze překonat pouze revolučním bojem mezinárodní dělnické třídy. Pokud se tento

revoluční boj a mezinárodní solidarita dělnické třídy ještě nerozvinuly, je naším úkolem pomoci je uskutečnit. (55) To, co říkali anarchisté za první světové války, platí neméně i dnes: *“Úkolem anarchistů v současné tragédii je, bez ohledu na to, kde se nacházejí, pokračovat v hlásání, že existuje jen jedna osvobozenecá válka: ta, kterou vedou v každé zemi utlačovaní proti utlačovatelům, vykořisťování proti vykořisťovatelům. Naším úkolem je vyzývat otroky ke vzpouře proti jejich pánům.”* (56) Dezerce, vzpoury, masové stávky a mezinárodní revoluční převraty tuto válku ukončily.

V Británii se nacházíme v centru globální kapitalistické ekonomiky a imperialismu NATO; propadnout v této době válečné horečce je katastrofální. Třídní boj již vedou naši šéfové, bankéři, oligarchové a jejich lokajové ve vládě: můžeme se bránit, nebo jít na porážku.

Alex Alder

- ZDROJ: <https://libcom.org/article/british-anarchism-succumbs-war-fever>

ZDROJE A ODKAZY:

(1) Anarchisté jsou při všech našich ideálech neméně náchylní k těmto tlakům, jak je vidět na příkladu anarchistických bojovníků na Ukrajině, kteří označují ruské vojáky za “skřety” a “Putinovu hordu”.

(2) Anarchisté shromažďují finanční prostředky pro “Kolektivy solidarity” (dříve “Operace Solidarita”), které poskytují vojenské zásoby libertariánským a antifašistickým aktivistům v ukrajinských ozbrojených silách (kromě humanitární pomoci). V období od února do června 2022 bylo z 59 680 eur, které Operace Solidarita utratila, 41 404 eur použito na “vojenské účely”. <https://operation-solidarity.org/2022/07/06/operation-solidarity-the-end/>

(3) Od začátku války se rozptýlili do různých jednotek Teritoriální obrany a pravidelné armády (mnozí z nich přešli, aby byli blíže frontě), ale stále byli spojeni prostřednictvím Výboru odporu a podporování Kolektivy Solidarity.

(4) “Obranná válka jako akt lidového odporu...”: Exkluzivní rozhovor s anarchistickým bojovníkem ukrajinských sil teritoriální obrany. <https://enoughisenough14.org/2022/06/02/defensive-war-as-an-act-of-popular-resistance-exclusive-interview-with-an-anarchist-fighter-of-the-territorial-defense-forces-of-ukraine/>

(5) Stejně tak je pochopitelné, že jiní lidé se snaží uniknout z válečných zón a hledají útočiště jinde, aby se vyhnuli odvodu nebo dezertovali z armády.

(6) “Tisíc červených vlajek”, Darja Rustamova. <https://freedomnews.org.uk/2022/03/07/a-thousand-red-flags/>

(7) ‘Proti nacionalismu’, Anarchistická federace. <https://theanarchistlibrary.org/library/anarchist-federation-against-nationalism>

(8) ‘Editorial’, Organise! #96. <https://organisemagazine.org.uk/3d-flip-book/organise-96-plus/>

(9) ‘Válka na Ukrajině a dezerce: Rozhovor s anarchistickou skupinou “Assembly” z Charkova’, Komise pro mezinárodní vztahy Italské anarchistické federace.

ČESKY: <https://kronika.noblogs.org/post/2022/09/13/rozhovor-s-ukrajinskou-anarchistickou-skupinou-assembly/>

(10) Tamtéž.

(11) ‘Anarchistická organizace v době války a krize’, Saša Kaluža. <https://libcom.org/article/anarchist-organization-times-war-and-crisis-ukraine-sasa-kaluza>

(12) Tamtéž.

(13) Ještě v roce 2018, v souvislosti s válkou proti Ruskem podporovaným separatistům v oblasti Donbasu, ale před plnou ruskou invazí v roce 2022, ukrajinská anarchistická skupina “RevDia” (která se nyní účastní Výboru odporu) tvrdila, že “armáda je hierarchická struktura, kde obyčejný voják nemůže ovlivnit průběh války”, a že “... armáda nás nechrání. A nehájí naše zájmy”.

<https://theanarchistlibrary.org/library/rev-dia-thought-of-war>

<https://theanarchistlibrary.org/library/rev-dia-anarchism-in-action#toc6>

(16) Nejde o kritiku antifašismu v obecném smyslu, ale o konkrétní antifašistickou ideologii, která převládala v lidových frontách v polovině 20. století a která je stále přítomna v liberální opozici vůči fašismu.

(17) “Revolucionářům, a zejména anarchistům, by tragická zkušenost Španělska z roku 36 měla stačit k tomu, aby se zbavili iluzí, pokud jde o antifašismus, který není ničím jiným než obranou demokratických forem kapitalistického řízení, smířením mezi třídami, volbou “menšího zla” a opuštěním revolučního horizontu.” <https://malcontent.noblogs.org/post/2022/03/28/reflections-on-the-ongoing-capitalist-butchery-russia-ukraine-vamos-hacia-la-vida/>

(18) “Když vzpoury umírají”, Gilles Dauve. <https://kknihovna.wordpress.com/2011/03/19/kdyz-povstani-umiraji/>

(19) ‘Editorial’, Organise! #96. <https://organisemagazine.org.uk/3d-flip-book/organise-96-plus/>

(20) Viz například ‘Why Do Anarchists Go To War?’, RevDia, březen 2022. Uvedeno v Organise! #96. <https://organisemagazine.org.uk/3d-flip-book/organise-96-plus/>

(21) Například: “Analýza [internacionalistů] je [...] plná abstrakcí a nereálná na úrovni terénu, odkud ukrajinští anarchisté žádají naši praktickou pomoc včetně vojenského vybavení”. Citováno z “Ukraine – Anarchist Approaches” v Organise! #96. <https://organisemagazine.org.uk/3d-flip-book/organise-96-plus/>

(22) ‘Pragmatismus jako ideologie’, Joseph Kay. <https://libcom.org/article/pragmatism-ideology>

(23) ‘The Trouble With Slogans’, Emma Hayes, Organise! #96. <https://organisemagazine.org.uk/3d-flip-book/organise-96-plus/>

(24) Viz seznam internacionalistických pozic NWBCW Liverpool. <https://nwbcwliverpool.wordpress.com/internationalist-positions/>

(25) ‘Editorial’, Organise! #96. <https://organisemagazine.org.uk/3d-flip-book/organise-96-plus/>

(26) ‘Politické a osobní prohlášení a také přehled naší dosavadní solidární práce kolem války na Ukrajině’, Anarchistický černý kříž Drážďany. <https://enoughisenough14.org/2022/12/04/a-political-and-personal-statement-as-well-as-a-review-of-our-solidarity-work-around-the-war-in-ukraine-so-far-anarchist-black-cross-dresden/>

(27) Tamtéž.

(28) Tamtéž.

(29) “Nacionalismus nemůže nabídnout nic jiného než další kola konfliktů, jejichž počet a intenzita se budou zvyšovat s tím, jak bude narůstat soupeření států o ubývající světové energetické zdroje. Když je konflikt zarámován do národnostních pojmů – chápán jako konflikt mezi utlačovaným a utlačujícím národem – dělnická třída nutně prohrává.” <https://theanarchistlibrary.org/library/anarchist-federation-against-nationalism>

(30) “V platnost vstupuje ukrajinský zákon proti zaměstnancům”, openDemocracy. <https://www.opendemocracy.net/en/odr/ukraine-labour-law-wrecks-workers-rights/>

(31) “Turecko, člen NATO, prodává etiopské vládě bezpilotní letouny, jejichž motory se vyrábějí na Ukrajině, v Kyjevě. Ukrajinská vláda, která – ač sama pod hrozbou imperialismu – neváhala poskytnout popro-

dejní servis a vyslat žoldněřské techniky, aby etiopskou imperialistickou armádu naučili, jak tyto drony používat proti obyvatelstvu v Tigraji.” <http://cnt-ait.info/2022/02/27/tigre-ukraine/>

(32) “Menší zlo”, Dominique Misein. <https://theanarchistlibrary.org/library/dominique-misein-the-lesser-evil>

(33) ‘Editorial’, Organise! #96. <https://organisemagazine.org.uk/3d-flip-book/organise-96-plus/>

(34) ‘Fuck Leftist Westplaining’, Zosia Brom. <https://freedomnews.org.uk/2022/03/04/fuck-leftist-westplaining/>

(35) ‘Proti válce!’, ZSP. <https://zsp.net.pl/przeciw-wojnie>. 36 Viz také protiválečné akce před ruským a ukrajinským velvyslanectvím. <https://zsp.net.pl/anti-war-actions>

(36) Reprodukované antimilitaristické články z CNT-AIT a KRAS.

<https://www.priamaakcia.sk/Medzinarodny-den-zien-a-vojna-na-Ukrajine.html>

<https://www.priamaakcia.sk/Ruska-sekcia-Medzinarodnej-asociacie-pracujucich-KRAS-odpoveda-na-otazky-tykajuce-sa-vojny-na-Ukrajine.html>

(37) ‘Proměňme kapitalistické války v dělnickou revoluci!’, ASI. <https://iwa-ait.org/content/lets-turn-capitalist-wars-workers-revolution>

(38) “Ne válce!”, KRAS. <https://aitrus.info/node/5921>

(39) ‘Anarchistický antimilitarismus a mýty o válce na Ukrajině’, Někteří anarchisté ze středoevropského regionu. <https://antimilitarismus.noblogs.org/post/2022/09/14/anarchisticky-antimilitarismus-a-myty-o-valce-na-ukrajine/>

(40) Tamtéž.

(41) ‘Opět o ‘anarchistech’, kteří zapomínají na principy’, KRAS.

<https://kronika.noblogs.org/post/2022/06/27/anarchiste-kteri-zapominaji-na-zasady-prohlaseni-kras-iwa/>

(42) „Levičáci” mimo Ukrajinu jsou zvyklí poslouchat jen lidi z Moskvy: Rozhovor s anarchosyndikalisty na východní Ukrajině”. <https://freedomnews.org.uk/2022/10/04/leftists-outside-ukraine-are-used-to-listening-only-to-people-from-moscow-interview-with-rkas-anarcho-syndicalists-in-eastern-ukraine/>.

V češtině zde: <https://www.afed.cz/text/7761/levicaci-mimo-ukrajinu-jsou-zvykli-poslouchat-jen-lidi-z-moskvy>

(43) ‘Pozor: platformistická strana a psychosekta v jedné láhvi!’, Eretik. <https://eretik-samizdat.blogspot.com/2013/01/caution-platformist-party-and.html>

(44) Viz ‘Fuck Leftist Westplaining’, Zosia Brom. <https://freedomnews.org.uk/2022/03/04/fuck-leftist-westplaining/>

(45) Dobrým příkladem je vytvoření milicí CNT-FAI ve Španělsku v červenci 1936 – před jejich regularizací do ozbrojených sil republiky.

(46) Například regularizace anarchistických milicí [viz poznámka pod čarou výše] do armády buržoazně-stalinské republiky byla spolu s odzbrojením obranných rad CNT ve městech klíčovou etapou kontrarevoluce a posílení státní moci ve španělské občanské válce.

(47) Viz například “Wildcat strikes in Ukraine on both sides of the front line”, Assembly.

<https://libcom.org/article/wildcat-strikes-ukraine-both-sides-front-line>

(48) Viz také bombardování vojenských náborových kanceláří po celém Rusku a sabotážní kampaň “Anarchokomunistické bojové organizace” (BOAK). <https://antimilitarismus.noblogs.org/post/2023/01/22/video-rozhovor-o-partyzanske-cinnosti-> [HYPERLINK](#)

(49) Kolektivy “Solidarity” i Shromáždění aktivně organizovaly humanitární pomoc pro civilní obyvatelstvo.

(50) Vojáci s větší pravděpodobností odmítnou bojovat, pokud vědí, že budou mít k dispozici podpůrnou síť, která jim pomůže, až budou čelit následkům (nebo jim pomůže se jim vyhnout). Stíhání a zneužívání dezertérů a odpíračů vojenské služby z důvodu svědomí již začalo. Viz “Represe proti těm, kteří nechtějí válčit”, KRAS. <https://antimilitarismus.noblogs.org/post/2022/12/30/represe-proti-tem-kteri-nechteji-valcit/>

(51) Ačkoli s jejich politikou plně nesouhlasím, “Akce Palestina” jsou dobrým příkladem potenciálu přímé akce. <https://www.palestineaction.org/news/>

(52) Blog Assembly’s libcom je dobrým zdrojem informací na toto téma.

<https://libcom.org/tags/assemblyorgua>

(53) Antimilitaristická iniciativa uvádí, že “Nejméně 200 000 lidí utíká z Ruska před Putinem vyhlášenou vojenskou mobilizací a další desetitisíce se vyhýbají mobilizaci na Ukrajině. Přesto některé hlasy tvrdí, že „množství dezertérů je tak zanedbatelné, že je divné o něm vůbec začít mluvit.” Je třeba se vymezit proti těmto cynickým snahám „zneviditelnit” lidi, kteří se rozhodli nesloužit armádě, dezertují nebo emigrují z politických důvodů. Hlasy těchto lidí musí být slyšet a je nezbytné jim poskytnout praktickou pomoc.”

<https://antimilitarismus.noblogs.org/post/2022/11/18/vyzva-dny-mezinarodni-solidarity-s-dezertery/>

(54) Liverpoolský SolFed založil spolu s Komunistickou dělnickou organizací organizaci “No War But the Class War – Liverpool”. <https://nwbcwliverpool.wordpress.com/>

(55) Někteří anarchisté ospravedlňovali kolaboraci argumentem, že nedostatek silného revolučního hnutí v Rusku nebo na Ukrajině činí (internacionalistický) anarchistický přístup neuskutečnitelným. Tato logika by však vedla k tomu, že by anarchisté opouštěli anarchismus ve prospěch preferované frakce vládnoucí třídy pokaždé, když by je k této volbě donutily okolnosti (tj. v každém rozhodujícím historickém okamžiku). Anarchismus by se tak zvrhl v liberální, reformistickou politiku.

(56) “Protiválečný manifest”, únor 1915. <https://theanarchistlibrary.org/library/various-authors-the-anarchist-international-and-war>

<https://antimilitarismus.noblogs.org/post/2023/02/21/britsky-anarchismus-podleha-valecne-horecce/>

PROPADAJÍ ANARCHISTÉ VÁLEČNÉ HOREČCE?

Toto je moje reakce na článek *British Anarchism Succumbs to War Fever* (Britský anarchismus podléhá válečné horečce) od Alexe Aldera, který vyjadřuje zděšení nad tím, že mnozí anarchisté v Británii, východní Evropě i jinde podporují ukrajinskou stranu v její válce s ruským imperialismem. Tento pohled považuje za zradu anarchismu, internacionalismu a antimilitarismu. Já si naopak myslím, že tato solidarita s Ukrajinci je velmi dobrá věc a je zcela v souladu s revolučním anarchismem.

Alder je zděšen tím, že tolik revolučních anarchosocialistů je solidárních s ukrajinským lidem. „*Jak je možné, že dnes anarchistické hnutí v Británii (a jinde) podporuje armádu jednoho národa proti druhému, ideologicky ospravedlňuje a materiálně zajišťuje ukrajinské válečné úsilí? (...) Od dlouholetého anarchistického listu Freedom a anarchokomunistické Anarchistické federace (AF) až po anarchistickou ‚scénu‘ kolem antifašistických a dalších aktivistických skupin se šíří válečná horečka.*“ Z mého pohledu je velmi dobře, že tolik západních anarchistů podporuje ukrajinský lid proti ruskému imperialistickému útoku. Stejně jako většina ukrajinských, ruských a běloruských anarchistů. „*Mnoho anarchistů na Ukrajině i v celé východní Evropě se vrhlo na podporu ukrajinského válečného úsilí.*“ Alex Alder to považuje za zradu anarchistického internacionalismu a antimilitarismu. Já si to nemyslím.

Pokud se dva otrokáři dostanou do rvačky, lidé milující svobodu se do ní

nebudou plést. Je nám jedno, kdo vyhraje. Ale pokud se otrokář popere s otrokem, který se snaží utéct, svobodmilovní lidé podpoří otroka. Pokud jiný otrokář (nepřítel toho, který se pere) hodí po otrokáři palicí nebo nožem, my, kteří milujeme svobodu, budeme otroka stále podporovat a pomůžeme mu utéct. (Metafora nepředstavuje „otroka“ jako ukrajinský stát, ale jako ukrajinský lid).

Nacionalismus a internacionalismus

Alder tvrdí, že podpora Ukrajiny je v rozporu s anarchistickým odporem k nacionalismu. S oblibou cituje dřívější prohlášení britské AF proti nacionalismu: *„Jako anarchističtí komunisté jsme vždy vystupovali proti nacionalismu... včetně nacionalismu ‚utlačovaných národů‘. Ačkoli jsme proti útlaku, vykořisťování a vyvlastňování na národnostním základě a proti imperialismu a imperialistické válce, odmítáme spadnout do pasti... ztotožnění se s poraženou stranou a oslavování ‚odporu‘ – jakkoli ‚kriticky‘.“*

To je jistě zvláštní prohlášení. Na jedné straně se staví proti národnostnímu útlaku a vykořisťování a imperialistické válce, na druhé straně se odmítá ztotožnit s „outsiderem“, utlačovanými a vykořisťovanými. Proč by se anarchisté, odpůrci veškerého útlaku a vykořisťování, neměli ztotožnit s těmi, kdo jsou méněcenní, a podporovat (ne-li „oslavovat“) lidový odpor?

Jako důvod se uvádí, že národní odpor se odehrává pod ideologickým krytím „nacionalismu“. Zde stojí za to citovat názor velkého italského anarchisty Errica Malatesty (spolupracovníka Bakunina a Kropotkina). V roce 1915 napsal text „Dokud trvá krveprolití“, v němž se postavil proti oběma stranám první světové války a mimo jiné napsal: *„Jsme kosmopolité... Ale chápeme, že v zemích, kde vláda a hlavní utlačovatelé jsou cizí národnosti, se otázka svobody a ekonomické emancipace prezentuje pod rouškou nacionalistického boje, a proto sympatizujeme s národními povstáními jako s každým povstáním proti utlačovatelům. V tomto případě, stejně jako ve všech ostatních, jsme s lidem proti vládě... skláníme se před vůlí těch, kterých se to týká.“*

Jinými slovy, anarchisté nejsou nacionalisté, ale internacionalisté („kosmopolité“). Přesto uznáváme, že někdy jsou národy utlačovány vládci jiných národů. Například Ukrajinci nejsou vykořisťováni jen jako dělníci (i když třídní konflikt je do toho vždy zapojen). Jsou bombardováni, masakrováni, znásilňováni a mučeni jako Ukrajinci. Jako Ukrajincům jim hrozí, že jejich jazyk bude zakázán ve školách, jejich děti budou unášeny a jejich nezávislost bude zrušena. To je to, co uvedený citát nazývá „*útiskem, vykořisťováním a vyvlastňováním na národnostním základě*“. Proto mají tendenci vnímat tento konflikt nacionalisticky – což není překvapivé. Jak Malatesta shrnul: „*Sympatizujeme proto s národním povstáním... Jsme s lidem proti vládě [invazní vládě cizího státu, W. P.]*“.

„Nacionalismus“, proti němuž anarchisté vystupují, není jednoduše totéž co odpor k národnostnímu útlaku. Není to jen touha po tom, aby se vlastní národ mohl sám rozhodnout, jakou bude mít zemi. Je to „národní sebeurčení“ – zahrnující svobodu národa zvolit si, jaký politický systém chce (např. demokratický stát, centralizovaný stát nebo žádný stát [anarchii]) – a jeho svoboda rozhodnout se, jaký ekonomický systém chce (státní socialismus, kapitalismus, libertinský socialismus).

Nacionalismus je spíše jen jedním z navrhovaných programů národního sebeurčení. Předpokládá naprostou jednotu národa, popírá realitu třídních a jiných rozdílů a podporuje vládnoucí třídu a její stát. Anarchisté odmítají nacionalismus, nikoli však cíl národního sebeurčení. V témže článku Malatesta napsal: „*Chtěli bychom, aby každá lidská skupina mohla žít v podmínkách, které jí vyhovují, a aby se mohla svobodně spojovat a oddělovat od jiných skupin, jak se jí zlíbí.*“ To je anarchismus.

Podobně Michael Bakunin napsal: „*Národnost... označuje nezadatelné právo jednotlivců, skupin, sdružení a regionů na vlastní způsob života. A tento způsob života je výsledkem dlouhého historického vývoje. Proto budu vždy hájit věc utlačovaných národností, které bojují za osvobození od útlaku ze strany státu.*“ (S odkazem zejména na cizí stát, který danou národ-

nost utlačuje). (Bakunin o anarchismu [S. Dolgoff, Ed.], Black Rose 1980)

Na rozdíl od nacionalistů anarchosocialisté (anarchokomunisté) věří, že všechny země mohou dosáhnout plného sebeurčení pouze prostřednictvím revoluce mezinárodní dělnické třídy a jejích spojenců z řad všech utlačovaných. To zahrnuje ženy, barevné a mimo jiné i obyvatele utlačovaných zemí. Mezitím by anarchisté neměli používat lidový nacionalismus jako záminku k tomu, aby nebyli „s lidem proti [invazní] vládě“.

Ukrajinskému státu se dostává významné podpory ze strany Spojených států a jejich spojenců v NATO. Alder tvrdí: *„Podporou Ukrajiny se britští anarchisté ocitli na straně NATO, imperialistické vojenské aliance... Ale místo toho, aby to využili jako příležitost k odmítnutí NATO a uznali, že jde v této konkrétní situaci o pouhou shodu zájmů, anarchisté v Británii ve svém odporu váhají...“*

Pokud by to byla pravda, dělali by takoví anarchisté chybu. Je možné pokračovat v opozici vůči NATO, volat po jeho rozpuštění a zároveň uznat, že došlo ke „shodě zájmů“ mezi západním imperialismem a ukrajinským lidem. Jakkoli USA a další imperialistické státy Ukrajincům materiálně pomáhají, jsou to Ukrajinci, kdo skutečně bojuje. Je to ukrajinský lid, kdo je bombardován a masakrován. Za svou nezávislost platí svou krví.

Není tajemstvím, že konkurenční imperialismus podporuje povstání zemí utlačovaných druhým imperiálním státem. Během studené války poskytoval SSSR vojenskou i jinou podporu národům, které se bouřily proti západním impériím v Africe, Asii a Latinské Americe. USA se nechovaly jinak.

Vietnamsko-americká válka byla zrcadlovým obrazem ukrajinsko-ruské války, ale princip byl stejný. USA byly aktivním agresorem, zatímco stalinové Rusko posílalo Vietnamu vojenskou pomoc. Ústředním konfliktem však byl konflikt mezi vzbouřeným vietnamským lidem a imperialistickými Spojenými státy. To, že imperialističtí Rusové poslali pomoc nebo že

Vietnamci byli svedeni Ho Či Minovými stalinisty-nacionalisty, nezměnilo základní dynamiku ani oprávněnost solidarity s vietnamským lidem.

Není třeba politicky podporovat NATO. Existuje pouze „shoda zájmů“, a kdyby to vyhovovalo jejich zájmům, zradili by Ukrajince v jediném okamžiku – stejně jako to USA opakovaně udělaly s Kurdy. Ukrajinci však mají plné právo přijímat zbraně a pomoc od NATO. Odněkud musí brát munici a kde jinde? (Podobně ve vietnamsko-americké válce měli Vietnamci plné právo získat zbraně od Sovětského svazu.)

Antifašismus a lidová fronta

Alex Alder chápe, že Putinovo Rusko a Zelenského Ukrajina nejsou totéž. Ačkoli by ani jedno z nich nenazval „fašistickým“, připouští, že Rusko *„dosáhlo úrovně autoritářského nacionalismu, vnitřní represe a revanšistického expanzionismu srovnatelné s fašistickými režimy 20. století. Ukrajinský stát lze lépe popsat jako neoliberální, zkorumpovanou demokracii.“* V obou společnostech existují fašistická hnutí, ale odmítá Putinovo tvrzení, že „denacifikuje“ Ukrajinu.

Nepopírá, že je lepší žít v omezené, buržoazní demokracii než v polototalitní diktatuře. Nevěří však v boj za buržoazní demokracii. Cituje Gillese Dauva: *„Boj za demokratický stát je nevyhnutelně bojem za upevnění státu, a takový boj zdaleka nechromuje totalitarismus, ale naopak zvyšuje jeho vliv na společnost.“* V této souvislosti se domnívá, že *„boj za demokratický stát je nevyhnutelně bojem za upevnění státu“*.

Neuvědomuje si, že boj za buržoazně-demokratická práva je také bojem za prvky dělnické demokracie, které existují za kapitalismu: svobodu zakládat odbory, vytvářet radikální politické organizace, argumentovat pro anarchismus a socialismus, vydávat levicovou literaturu, organizovat se za větší svobodu pro ženy a barevné, demonstrovat proti ekologické katastrofě a imperialistickým válkám atd. Neuvědomuje si ani revoluční význam neschopnosti kapitalistického státu dostát svým demokratickým slibům.

Boj za demokratické svobody musí chtít nechtít narazit na limity buržoazní zastupitelské demokracie. Pokud se za ně bojuje až do konce, vede to k anarchisticko-socialistické revoluci.

Alder opakovaně přirovnává podporu ukrajinské války k „lidové frontě“. Ve 30. letech 20. století byly lidové fronty politickými aliancemi „dělnických stran“ (socialistů a komunistů) s liberálními a konzervativními prokapitalistickými stranami, které vytvářely vládní koalice. Protože zahrnovaly buržoazní strany, zaručovaly, že vláda nemůže překročit hranice kapitalismu, přestože „dělnické strany“ tvrdily, že se zasazují o určitý druh socialismu. Lidové fronty vznikly v řadě zemí, jednou z nich byla Francie a další Španělsko. Ve Španělsku se po Francově fašistickém vojenském povstání k vládě Lidové fronty připojily i hlavní anarchistické organizace (CNT-FAI). Tehdy i dnes to revoluční anarchisté považovali za katastrofu a předehtu k vítězství fašistů.

Ve skutečnosti žádný z anarchistů a žádná z anarchistek, kteří podporují ukrajinskou stranu války, nikdy žádnou lidovou frontu neobhajovali. Zejména na Ukrajině, kde téměř všichni anarchisté podporují válku proti invazi, nikdo nevstoupil do Zelenského strany, nenabádal k hlasování pro Zelenského, nepodporoval jeho stranu, nespojil se s jeho stranou, nezastával pozice ve vládě, a dokonce ani nekandidoval ve volbách na samostatné kandidátce. Ani jiní anarchisté v Británii či jinde nevyzývali ke koalicím s buržoazními stranami.

Pro Aldera a jeho souputníky však pouhá účast ve válce činí z anarchistů kolaboranty s kapitalistickým státem, součástí jeho militarismu, de facto lidovou frontu. Jiní anarchisté viděli věci zcela jinak. Například během španělské občanské války ve 30. letech 20. století někteří revoluční anarchisté odsuzovali politiku anarchistického vedení. Stavěli se proti vstupu do Lidové fronty a spolupráci na obnově španělského státu. Požadovali, aby anarchističtí lídři vystoupili z vlády. Nevyzývali však anarchistické dělníky, aby se stáhli z války proti fašistům. Dělníci by takový návrh nepo-

chopili; považovali by ho za kapitulaci před fašismem. (A Ukrajinci by dnes požadavek, aby přestali bojovat, vnímali jako výzvu ke kapitulaci před Ruskem.) Navíc práce ve většině průmyslových odvětví během války znamenala téměř stejnou službu válce jako služba v armádě. Místo toho navrhovali, aby se neúčastnili vlády, ale podíleli se na protifašistickém válečném úsilí s cílem získat nakonec dostatek dělnické třídy k provedení revoluce proti liberálním republikánům i fašistům.

Jednou z takových disidentských anarchistických skupin byla Skupina Přátelé Durrutiho. Ve svém prohášení K nové revoluci (napsaném v roce 1938 Jaimem Baliusem) uvedli: „*Nesmí existovat žádná kolaborace s kapitalismem... Třídní boj není překážkou pro to, aby dělníci v současnosti pokračovali v boji na bojištích a pracovali ve válečném průmyslu... Revoluční dělníci nesmějí obsazovat úřednická místa ani se usazovat na ministerstvech. Dokud trvá válka, je kolaborace přípustná – na bojišti, v zákopech, na barikádách a při produktivní práci v týlu...*“

Tato strategie vychází z předpokladu, že válka je spravedlivá, v zájmu dělnické třídy a utlačovaných a že cílem anarchistů – ať už krátkodobým, nebo dlouhodobým – je provést revoluci proti státu a kapitálu.

Válka a třídní boj

Alder interpretuje evropský konflikt pouze jako konflikt dvou aspektů, kapitalistické třídy a jejího státu proti dělnické třídě. Jeho přístup odpovídá heslu „Žádná válka, ale třídní válka!“. Většina anarchistů by však v dnešní době kromě proletariátu uznala i další utlačované skupiny. Jsou to ženy, barevní lidé, LGBTQ, neslyšící, Židé, další náboženské menšiny (v závislosti na zemi) a tak dále a tak dále. Jistě, všechny tyto útlaky se překrývají s třídním konfliktem, ale mají také svou vlastní realitu a dynamiku. Máme tedy skandovat: „Žádná válka kromě třídní války a války proti patriarchátu ze strany žen a jejich spojenců, války proti nadvládě bílých ze strany barevných a jejich spojenců, války proti antisemitismu ze strany Židů a jejich spojenců atd. atd.“? Byl by to trapný slogan, ale pro většinu anarchistů to

znamená přesně to, když skandují: „No War but Class War!“

Zatímco téměř všichni anarchisté uznávají všechny tyto netřídní (ale s třídním útlakem se překrývající) útlaky jako skutečné, z nějakého důvodu nemalá část z nich odmítá národnostní útlak jako skutečný. Jak jsem již dříve citoval, Bakunin ho bral jako reálný a Malatesta ho bral vážně jako něco, na čem lidem velmi záleží. Přesto mnozí odmítají národní sebeurčení, protože v něm vidí podporu nového státu, což jak je anarchistům jasné, není řešení. Sebeurčení národa však znamená, že si může zvolit vlastní společnost. Mohou se (relativně) svobodně rozhodnout, zda chtějí stát, nebo se spojit s jiným státem, nebo vytvořit federální či centralizovaný stát. Právě teď většina národů není anarchistická. Chtějí svůj vlastní stát. Doufejme, že budou mít příležitost poučit se ze svých chyb. Ale my, kteří věříme ve svobodu, chceme, aby měli vlastní šanci zjistit to sami – Palestinci, Tibeťané, Portorikánci, Jemenci, Západosaharci, Ujgurové, Čečenci, Afroameričané nebo, ano, Ukrajinci.

My, kteří věříme ve svobodu

Pro některé anarchisty a revoluční libertinské socialisty, mezi něž v žádném případě nepatří pouze Alex Alder a britská Anarchistická komunistická skupina, která jeho text propaguje, je podpora Ukrajiny neanarchistická. Stejně jako podpora jakéhokoli národně osvobozenického boje. Přesto – k jejich zděšení – mnozí revoluční anarchisté jsou solidární s ukrajinským lidem – navzdory jeho vládě, jeho kapitalistické třídě a podpoře (pro což má své důvody) ze strany amerického imperialismu. To platí jak pro mnoho britských anarchistů, tak pro ukrajinské a východoevropské anarchisty. Tolik anarchistů s nimi nesouhlasí! Také, ačkoli se o tom Alder nezmiňuje, mnoho anarchistů v historii hnutí podporovalo války za národní sebeurčení. Uvedl jsem Bakunina a Malatestu; existuje mnoho dalších příkladů.

My, kteří věříme ve svobodu, neodmítáme obě strany, když se silná imperialistická armáda snaží rozdrtit menší, slabší a chudší zemi. Nejsme neu-

trální, když se imperialistická diktatura snaží zničit nezávislost, kulturu a národní svobodu nějakého národa. Nehledáme záminky, abychom se mohli distancovat od podpory napadeného lidu. Neupouštíme ani od svého zásadního programu revolučního odporu vůči všem státům a všem kapitalistům. Nepodporujeme ukrajinský stát a jeho vládnoucí třídu. Solidarizujeme však s dělníky, zemědělci a dalšími masami ukrajinského lidu, které statečně vzdorují své opětovné kolonizaci imperiálním ruským státem. Je to součást (nikoliv celek) boje za svobodu, o který jde v anarchismu především.

Otevře vítězství Ukrajiny s jejím současným státem a imperialistickými spojenci možnost větší svobody a demokracie – což povede k větší možnosti anarchisticko-socialistické revoluce? To nelze říci s jistotou. Nemám křišťálovou kouli. Ale porážka ukrajinského lidu Putinovým autoritářským impériem pravděpodobně ještě více ztíží dosažení našich cílů. V každém případě je správné postavit se na stranu větší svobody.

Wayne Price

- ZDROJ: <https://www.afed.cz/text/7872/propadaji-anarchiste-valecne-horecce>

NOVÉ V „ANARCHISMU“? NÁRODNÍ SEBEURČENÍ A SHODA ZÁJMŮ S KAPITÁLEM?!

Následující řádky jsou krátkou odpovědí na článek Wayne Price zveřejněného na webu AFed. Zpoždění, s jakým naše stručná reakce přichází můžeme čtenářům vysvětlit pouze tím, že jsme se z textu „Propadají anarchisté válečné horečce?“ nemohli dlouho vzpamatovat. Měli jsme za to, že ani tak programaticky nesourodá a pomatená organizace jakou je AFed se nemůže odklonit alespoň od základních principů anarchismu, když už ho má v názvu. Ale mylili jsme se.

V souvislosti s válkou na Ukrajině, pod rouškou specifických podmínek a kritické podpory se Wayne Price (a jeho vydavatel AFed) snaží do anarchismu (který chápeme jako revoluční hnutí a součást všeobecného boje proletariátu proti diktatuře kapitálu) vnést zásadní prvky buržoazní ideologie, které jsou v přímém rozporu s anarchistickým programem emancipace lidstva. Přičemž podotýkáme, že tento program nevychází z textu toho či onoho textu takového či makového anarchistického teoretika, ale zformoval se v opozici vůči kapitalismu, v boji proti němu a jako jeho negace.

Anarchisté pro národ?

Koho vlastně „anarchisté“ z AFed na Ukrajině podporují? Wayne Price se

nás snaží přesvědčit, že „utlačovaný národ“. Prohlašuje, že: „*Anarchisté odmítají nacionalismus, nikoli však cíl národního sebeurčení (...) zahrnující svobodu národa zvolit si, jaký politický systém chce (např. Demokratický stát, centralizovaný stát nebo žádný stát [anarchii]) – a jeho svoboda rozhodnout se, jaký ekonomický systém chce (státní socialismus, kapitalismus, libertinský socialismus).*“

To, že „anarchisté“ operují s pojmem národa, je pro nás novinka! Až do teď jsme totiž měli za to, že anarchisté se staví proti národovectví a jeho materiálním důsledkům jakými jsou národní stát, národní sebeurčení, národní jednota a v konečném důsledku právě i válka mezi národy.

Revoluční anarchisté vždy zastávali proti-národní postoje, a to z dobrého důvodu. Jestliže se shodujeme, že společenské vztahy odpovídají stupni vývoje materiální výroby a vytvářejí také principy, ideje, a kategorie podle těchto společenských vztahů, pak je jasné, že i tyto ideje, tyto kategorie jsou jen historické a přechodné produkty, které se tvoří a zanikají. Takovou idejí je i národ, uměle vytvořená entita, historický produkt vývoje výrobních sil, který buržoazii posloužil k uskutečnění její revoluce, k ustavení jejího panství. A také k tomu, aby ke svému projektu připoutala proletariát, aby ho rozdělila do národních států, aby ho přesvědčila, že jeho zájmy jsou totožné se zájmy kapitalistů stejné národnosti, aby ho mohla fyzicky i ideologicky lépe kontrolovat.

Národ je umělou aliancí vykořisťovaných a vykořisťovatelů. Ona „nezávislost, kultura a národní svoboda nějakého národa“, s kterou přichází Wayne Price je jen terén, na kterém nás může buržoazie po libosti vykořisťovat a utvrzovat nás v přesvědčení, že honí-li nás do práce otrokář, který mluví našim jazykem, je naše dřina snesitelnější.

Ustavení proletariátu jako třídy neustále podryvá vzájemná konkurence proletářů coby svobodných a navzájem si rovných prodejců zboží, pracovní síly. Všechny ideologické, politické a vojenské síly upevňují tuto atomizaci, na níž spočívá sociální smír a buržoazní řád. Proletariát se rozpadá na

lid, tuto buržoazní negaci vykořisťovaných jakožto univerzální bytosti, jako třídy stojící v antagonismu ke kapitálu. A tato negace v konečném důsledku rovině vrcholí masakrem v kapitalistické válce.

Ustavení a existence národních států neodstranilo samotnou podstatu buržoazie – konkurenci – která buržuje nutí brutálně se stavět proti sobě navzájem a vzájemně se konfrontovat na všech rovinách ohledně rozdělení výrobních prostředků a trhů. Jednota uvnitř buržoazie (třeba v rámci národního státu, mezinárodních dohod atd) se ustavuje proto, aby v obchodní válce (a také třídní válce) získala co nejlepší podmínky. Tato jednota se kdykoli může rozpadnout na různé specifické frakce, které budou prosazovat své zájmy ve vzájemných střetech.

Proto je každý mír jen fází blížící se války. Naproti tomu každá akce proletariátu – jakkoli dílčí – v níž jedná sám za sebe a své zájmy obsahuje potvrzení proletariátu a jeho boje za všeobecnou sociální revoluci.

Proto se anarchismus jakožto revoluční hnutí od počátku staví proti vlasti, národu a národnímu boji a usiluje o zrušení všech hranic a národů. Revoluční anarchisté nepodporují jeden národ proti druhému, ani „ten slabší“, ani „ten napadený“ ani „ten utlačovaný“. Revoluční anarchisté stojí na straně proletariátu na obou stranách fronty.

Shoda čích zájmů?

Price vysvětluje fakt, že někteří „anarchisté“ bojují za zájmy ukrajinského státu jakousi dočasnou „shodou zájmů mezi západním imperialismem a ukrajinským lidem“.

Pokud mají „anarchisté“ pocit, že se jejich zájmy „dočasně“ protínají se zájmy buržoazie, měli by se vážně zamyslet nad tím, o jaké zájmy tu vlastně jde. V případě Ruska a proti němu stojících západních mocností jde o rozšíření sféry vlivu respective udržení statu Ukrajiny jakožto nárazníkového pásma.

Pokud je nám známo, anarchistům, coby součásti hnutí naší třídy, jde a vždycky šlo o uskutečnění sociální revoluce. O realizaci zájmů utlačované třídy, o její osvobození z pod jha kapitalismu o uskutečnění skutečné lidské komunity. Tak jakápak shoda zájmů?

Stejně jako není v zájmu proletariátu budování nových továren (v kterých bude svou životní energii ve špíně a potu vyměňovat za nuzáckou mzdu a přispívat nejen k bohatnutí konkrétného kapitalisty – majitele, ale především reprodukovat celý sociální vztah kapitálu, který ho zotročuje), tak v jeho zájmu není ani obrana národních hranic, celistvosti území, demokracie nebo lidských práv, které jsou jen rámcem jeho vykořisťování a nástrojem kontroly.

Wayne Price se ohání příkladem Přátel Durrutiho. Ale jejich kritiku jednotné fronty ani v nejmenším nepochopil. Jednotná fronta, kterou PD kritizují přece není jen jednotná formální organizace, účast anarchistů ve vládě či kolaborace s tou či onou stranou, ale i aliance neformální, jednotný postup boje za a ve jménu buržoazního programu, rezignace na program proletariátu a jeho odkládání na dobu „po válce“, tedy právě ona shoda zájmů, o níž byla řeč výše.

Přátelé Durrutiho skutečně nepožadovali stažení anarchistů z fronty, což se ale z historického hlediska ukázalo jako rozhodující chyba. Zatímco proletáři na Aragonské frontě se domnívali, že svým bojem hájí probíhající sociální revoluci proti fašistům, demokratické antifašistické strany uskutečňovaly kontrarevoluci v zázemí. Jinými slovy, místo toho, aby španělští anarchisté mrzli v zákopech a trpěli nedostatkem zásob i munice, měli se raději vydat do Barcelony a Madridu zatočit se silami, které pod rouškou jednotné antifašistické fronty krok za krokem obnovovaly panství kapitálu. Španělskou revoluci porazili jak fašisté, tak právě a především demokratické strany, které jim připravily terén.

Na Ukrajině nyní žádná proletářská revoluce neprobíhá a proletáři na frontě bez diskuze umírají jen a jen za buržoazní stát a jeho zájmy. Proto ne-

můžeme než opakovat, co už mnozí zdůraznili před námi. Proletariát nemá žádný zájem, aby bránil svůj stát nebo aby bojoval za demokracii. Demokracie ani „náš vlastní stát“ není terén, který by byl třídnímu boji příznivější – právě naopak.

Heslem ukrajinského proletariátu není „Sláva Ukrajině“ (lepší, demokratičtější, sociálně spravedlivé a vůbec takové, jaká v realitě kapitalistických vztahů vůbec nemůže existovat), ale „Ani muže ze závodu, ani halíř ze mzdy!“

Jakou solidaritu?

Kapitalistický svět a jeho hluboké sociální rozpory můžeme pochopit pouze optikou proletářského boje, který je a nutně musí být internacionalistický. Proletariát, ať už se nachází v jakékoli zemi, ať čelí jakýmkoli podmínkám tvoří jednu jedinou mezinárodní třídu a z logiky věci stojí proti jednomu stejnému nepříteli. Buržoazie a její ideologové (i když si nakrásně mohou říkat „anarchisté“) spočívá právě v popírání univerzálního charakteru podmínek boje proletariátu, ve zdůrazňování specifík té či oné situace.

Buržoazie se nám snaží vnutit terén, na kterém nás může nejlépe porazit. Jinými slovy, buržoazie nechává proletariát „zapomenout“, že tvoří jedinou univerzální třídu, a vnucuje mu terén konfrontace, který jí nejlépe vyhovuje. Tak nám může diktovat rámeček války, kam nás posílá: mezinárodní sjednocenou sílu buržoazie proti izolované aktivitě naší třídy, omezené na tu či onu oblast. Buržoazní politika pro proletariát, sociálně-demokratická politika, drží proletariát každé země v mezích jejích hranic, transformuje „internationalismus“ naší třídy do sbírek, petic, parlamentních interpelací a „solidarity“ prostřednictvím bankovních převodů a podpůrných emailů. Taková forma aktivity je nejen pro buržoazii naprosto neškodná, ale také transformuje potřebu přímé akce proti kapitálu ve spolupráci s buržoazií.

Anarchistům nejde o tento druh „solidarity“ s proletáři (nikoli s lidem) na

Ukrajíně, ale spíše o to, abychom společně s nimi prosazovali stejný boj, stejné zájmy, komunitu boje, a to na celém světě. Proti této falešné „solidaritě“ stavíme skutečnou solidaritu, která je výsledkem společného boje.

Co říci závěrem?

Waynu Priceovi by měl někdo sdělit, že postoje, které zastává (nejen ve vztahu k válce na Ukrajině) nejsou postoje anarchistů, ale liberálů.

A Anarchistická federace by se měla rozhodnout, zda by nebylo lepší vzdát se slova „anarchistická“ ve svém názvu, protože to absolutně neodpovídá postojům, které zastává. Dnes stojí AFed více než jednou nohou v táboře válečných štváčů, kteří ve jménu obrany imaginární demokracie, národního sebeurčení a dalších konceptů, které jsou proletariátu (a tím spíš anarchistům) naprosto cizí, podporují vzájemný masakr proletářů na Ukrajině.

A rozšíří-li se současný válečný konflikt i na zbytek Evropy, bude snad na jatka ve jménu téže pomýlené a ve své podstatě buržoazní ideologie posílat i naše bratry a sestry?!

Třídní válka & Antimilitaristická iniciativa

květen 2023

- ZDROJ: <https://antimilitarismus.noblogs.org/post/2023/05/18/nove-v-anarchismu-narodni-sebeurceni-a-shoda-zajmu-s-kapitalem/>

PROTI FALEŠNÉMU INTERNACIONALISMU

Ruská invaze na Ukrajinu vyvolala v řadách kapitalistické levice zmatek. Někteří se postavili na stranu odporu ukrajinského státu, jiní ze všeho obvinili NATO a mnozí prostě mlčeli. Ať už je předstírání jakékoli, žádný z těchto postojů nemá nic společného s internacionalismem, jak ho známe.

“Vyzbrojte Ukrajinu hned”: Výzva k válce

Na údajně protiválečných demonstracích v Evropě a USA běžně zaznívá heslo “Vyzbrojte Ukrajinu hned”. Předpokladem je, že Rusko je agresor, a proto Ukrajina potřebuje veškerou vojenskou podporu, aby se mohla bránit. Je to populární postoj i proto, že je otevřeně podporován kapitalistickými médii na Západě. A ve skutečnosti je vyzbrojování Ukrajiny přesně to, co země NATO dělaly ještě před začátkem ruské invaze. Vláda Spojeného království byla ochotnější posílat na Ukrajinu protitankové střely, munici, systémy protivzdušné obrany a další vojenské vybavení, než přijímat ukrajinské uprchlíky. Liberálové a levičáci, kteří se zasazují o posílání dalších zbraní na Ukrajinu, i když si skutečně myslí, že to pomůže ukončit válku, ve skutečnosti papouškují jingoistickou propagandu. Místo toho, aby tento konflikt ukončily, ruská agrese i podpora NATO Ukrajině připravují půdu pro všeobecnější válku v blízké budoucnosti.

Na levici jsou i jiní, náročnější na ukrajinský odboj (k němuž samozřejmě patří i krajní pravice), kteří by si přáli, aby dary a vybavení dostávaly jen určité skupiny. Mezi kandidáty na takovou podporu patří údajné “antiautoritářské” formace, které pózují s anarchistickými prapory... vedle ukrajinských státních symbolů. Při zběžném pohledu zjistíme, že se jedná o

dobrovolnické jednotky v rámci *Sil teritoriální obrany* ukrajinského státu. Nejedná se tedy o žádný autonomní odpor dělnické třídy a jakékoli srovnávání s Pařížskou komunou (kde se část Národní gardy vzbouřila proti svému nadřízeným a obsadila město) nebo Machnovščinou (která vystupovala přímo proti vznikajícímu ukrajinskému státu a postavila se proti ukrajinskému nacionalismu) je zcela zkreslené.

“NATO mimo Evropu”: Nechat ruský imperialismus na holičkách

Na druhé straně se ozývají obvyklé hlasy z táborů trockistů, stalinistů a maoistů, pro které imperialismus spíše než etapou kapitalistického vývoje obecně znamená pouze státní politiku USA. Obvykle, když vypuknou vojenské konflikty, se postaví na stranu toho, kdo se náhodou postaví proti USA. To je ovšem postoj, který lze v současné válce na Ukrajině jen těžko vyjádřit, aniž bychom vypadali jako váleční štváči. Místo toho se tedy přijaly jiné argumenty, aby se tato tichá část nemusela říkat nahlas: Rusko se chová agresivně, ale není imperialistické, jen reaguje na tlak NATO.

NATO by se mělo stáhnout z východní Evropy a pak bude mír...

Obklíčení Ruska ze strany NATO je samozřejmě také součástí pozadí války na Ukrajině. Ale žijeme v kapitalistickém světě, žádný region není bezpečný před konkurencí mezi národními státy a žádná imperialistická mocnost se své válečné kořisti jen tak nevzdá. Jednání Ruska vytvořilo prostředí, které vyžaduje reakci ze strany zemí podporovaných NATO. Ty nemohou nečinně přihlížet tomu, jak jejich zdroje a obchodní partneři čelí agresi, a proto do regionu proudí stále více zbraní a vojáků, aby chránili potřeby západního kapitálu. To, co se nyní děje, je pokračováním již existujících tendencí – USA vyšly vítězně ze dvou předchozích imperialistických světových válek, ale nyní čelí nové výzvě ze strany Číny; Evropa se stále více sdružuje za USA a Rusko se stává závislým na Číně. Čáry se rýsují, objevují se imperialistické linie. Jde o boj o světovou nadvládu, bojiště je všude, nezmizí a žádné pacifistické apely na mocnosti ho nemohou vyřešit.

Co ve skutečnosti znamená “žádná válka kromě třídní války”?

V roce 1916, uprostřed první imperialistické světové války, napsal jeden “odpírač svědomí” uvězněný na hradě Richmond v severním Yorkshiru na stěny své cely: *“Jediná válka, která stojí za to, je válka třídní. Dělnická třída této země nemá žádný spor s dělnickou třídou Německa ani žádné jiné země. Socialismus znamená internacionalismus. Kdyby se dělníci všech zemí spojili a odmítli bojovat, žádná válka by nebyla.”*

To je internacionalismus, v jehož tradici se vidíme. Znamená to, že na rozdíl od kapitalistické levice nestojíme na straně žádných kapitalistických států, ať už jsou považovány za “pokrokové” nebo “reakční”, ať už jsou náhodou “agresory” nebo “napadenými”. Vždy a všude jsme solidární s globální dělnickou třídou, s oběťmi války, sankcí, úsporných opatření. Imperialistickou válku, produkt kapitalistického systému, může zastavit pouze naše třída. Jsme sice kolečky ve stroji, ale bez nás se nic nepohne. Vládnoucí třídy vedou svět tou nejtemnější cestou. Je načase, aby dělnická třída předložila naši alternativu: globální kooperativní společenství bez národnostních a třídních rozdílů, kde vládne zásada “od každého podle jeho schopností, každému podle jeho potřeb”, a nikoli “válka všech proti všem”.

NWBCW Liverpool

26. dubna 2022

nwbcwliverpool@protonmail.com

- ZDROJ: <https://nwbcwliverpool.wordpress.com/2022/04/26/against-fake-internationalism/>

DEMOKRACIE, PRO KTEROU SE UMÍRÁ

*“Ruská válka na Ukrajině je bojem za globální demokracii,
tvrdí odborníci ” (1)*

Když elita mluví o svobodě a demokracii, přikrčte se a kryjte se!

Tento příběh známe až příliš dobře. Kdysi naši předkové bojovali a umírali při osvobozování Jeruzaléma za jediného pravého Boha, pak za krále a vlast, za vlast, za der Führera, Il Duceho, strýčka Joea (Stalina) a nejhůře za etnický nacionalismus. Obecněji řečeno, bojovali a umírali v konfliktech, o nichž se tvrdilo, že jsou to boje mezi dobrem a zlem. Bůh je vždy na straně vojáka. V první světové válce bojovali, aby “učinili svět bezpečným pro demokracii” a o 30 000 000 mrtvých později bylo dosaženo jisté nejisté formy demokracie, jen aby ji v následujícím desetiletí pohltily konkurenční mocnosti; např. z Výmarské republiky se stane Třetí říše a za pár let se vrátí k demokratické republice. Válka potřebuje vlastenecké prapory, lidé potřebují písně a zvuk trubek, které je vybízejí k hrdinským činům na bitevním poli a k smrti za slavnou věc, “bude-li to nutné”. Stručně řečeno, zdá se, že občané potřebují lži a demokracie jim poskytuje nejsvědňější podvod ze všech.

Co je to lež, které říkáme demokracie, a jaký je její vztah k válce?

Samotné slovo demokracie je postiženo zkreslením a mystifikací. Tato mystifikace tvrdí, že když se dosáhne skutečné demokracie a vyjádří se skutečné pocity lidí, výsledek bude odpovídat komunitní povaze lidstva chápané jako univerzální ideál společnosti. Jako taková je vydávána za odrazový můstek na slavném pochodu k revoluci, osvobození, svobodě a vše-

obecnému pokroku. Historie však vykresluje zcela jiný obraz. Demokracie je křehký mechanismus totalitní vlády, který lze vytočit doleva nebo doprava a zplodit tak autoritářskou podobu demokracie. Tato tyranie a tento tyran nejsou protikladem demokracie, ale spíše součástí jejího pojistného ventilu. Tyran vždy čeká v záloze, připraven vyvolat “výjimečný stav” a převzít autoritářskou moc. Až krize pomine a svět bude pro kapitalismus bezpečný, vrátí se nějaká forma lidové tyranie, která bude tvrdit, že zastupuje vůli lidu. Demokracie a její obhajoba je především primárním místem třídní kolaborace, protikomorou kontrarevoluce a války. (2) Je také chápána jako politicky neutrální forma vlády, která realizuje vůli občanů, ne vždy však s humánním výsledkem.

I ve starověkých Athénách umožňovala demokratická forma lidovou tyranii. Například v roce 462 př. n. l. athénské demokratické shromáždění odhlasovalo pomoc Spartánům při potlačování povstání otroků. Armáda 4 000 athénských hoplítů povraždila 30 000 helótských otroků. Na ostrově Melos během peloponéské války athénské demokratické shromáždění odhlasovalo zabití všech mužů a zotročení všech žen a dětí na ostrově kvůli jejich odmítnutí platit tribut. Je třeba zdůrazňovat, že moderní demokracie se docela dobře vyrovnaly s brutální kolonizací, otroctvím, imperialistickou válkou a genocidou? Na demokracii není nic, co by zaručovalo mírový výsledek. Jaký je skutečný obsah demokracie v době války? Je to vytváření národní identity, v níž se oligarchové, pravicové milice, bankéři a dělníci identifikují především s národem, jako Ukrajinci, jako Rusové atd.

Demokratický mechanismus slouží především k tomu, aby zmírnil vrozený konflikt mezi proletariátem a buržoazií způsobem, který zaručuje trvalou asymetrii moci ve prospěch kapitálu. Aby se dělníci mohli podílet na byť jen nepatrném kousku moci v rámci demokratické mašinérie, musí se vzdát svých revolučních impulsů. Jinými slovy, aby mohli spolupracovat, musejí dělat kompromisy až k sebezradě. V době války se tato zrada stává pochodem smrti do bitvy.

Nejlepším příkladem této formy spolupráce bylo Německo v letech před první světovou válkou. Německá socialistická strana (SPD) na jedné straně organizovala mírové pochody a na druhé straně deklarovala, že socialisté budou v případě války s Ruskem bránit národ. Gustav Noske ve svém hojně diskutovaném projevu v Říšském sněmu 25. března 1907 ujišťoval své posluchače, že v případě napadení Německa budou sociální demokraté bojovat za vlast se stejnou “věrností a oddaností jako buržoazní strany”. Již v roce 1907 na stranickém sjezdu v Essenu Bebel prohlásil: *“Pokud budeme někdy skutečně vyzváni k obraně vlasti, budeme ji bránit, protože je to naše vlast, půda, na které žijeme.”*

Není náhodou, že Ukrajina je najednou oslavována jako moderní liberální demokracie, která hrdinně bojuje jako skutečný předvoj mezinárodní svobody, zatímco tisk do značné míry ignoruje skutečné poměry na předválečné Ukrajině. Seznam ukrajinských oligarchů, kteří mají své chamtivé ruce ve všech odvětvích ekonomiky, kteří mají významnou kontrolu nad místní i celostátní politikou, kteří zaměstnávají soukromé armády a mají úzké vztahy s pravicovými milicemi, se velmi podobá rozložení sil, které můžeme pozorovat v Putinově Rusku. Jedná se skutečně o mezinárodní boj za to, aby byl svět opět “bezpečný pro demokracii”? Nebo jde o to, aby byl svět bezpečný pro ukrajinského oligarchu, ruského a amerického imperialistu nebo každodenního kleptokrata?

Definovat demokracii nebo vymežit její funkce je přinejmenším obtížné.

Claude Lefort spolu s řadou levicových sociálních kritiků tvrdil, že demokracie je revolučním způsobem vládnutí právě proto, že představuje “systém založený na vlastním nedostatku základu”; to znamená, že vyjadřuje nezprostředkovanou vůli lidu ve formě i obsahu. Demokracie však má základ, který většinou není pojmenován: Demokracie má pro Kapitál velkou hodnotu v tom, že dokáže zakrýt soubor praktik, které tvoří moderní způsob výroby. (3) Demokracie je pro Kapitál “poutem všech pout..., které je zároveň univerzálním prostředkem rozdělení”. Není to jen způsob samo-

správy, je to způsob subjektivizace, tj. utváření a ovládní demokratického subjektu. Toto ovládní je také formou sebekontroly, kterou subjekt vnímá pozitivně. Demokratický člověk vidí svá pouta, ale utěšuje se tím, že může mávnout rukou doprava nebo doleva a ví, že rozhodnutí bylo jeho.

Demokracie je specializovaná forma politické nadvlády, která se uplatňuje jako univerzální objektivní hodnota, je zavedena jako politický cíl nebo ideál společnosti elitou, jejíž skutečná moc nad společností není vůbec politická, ale má základ ve všudypřítomném ekonomickém vykořisťování. (4)

Tato definice, převzatá z časopisu *Anarchy*, vystihuje podstatu demokracie a bude rozvinuta v některém z budoucích textů. Zde jen dodáme, že demokracie není jen formou politické nadvlády, ale také formou všeobecné společenské nadvlády, která hraje zásadní roli při reprodukci kapitalismu. Jinými slovy, demokratický stát je buržoazním státem, tj. kapitalistickým státem nikoli proto, že buržoazie drží mocenské pozice, ale proto, že je sám politickým výrazem kapitálu se zásadním paralelním vývojem s vývojem kapitalismu. To znamená, že stát byl a je nezbytnou součástí kapitalistického výrobního způsobu; umožňuje vlastnit majetek, aniž by jej skutečně vlastnil nebo okupoval, zajišťuje, aby zákony, zejména smluvní, byly uplatňovány stejně, vybírá daně, spravuje státní dluh, zajišťuje stabilitu měny, udržuje pořádkové síly atd. Všechny politické tendence a ekonomické požadavky od doby, kdy se kapitalismus stal systémem vykořisťování, musí fungovat v tomto rámci bez ohledu na diskursivní tendence, pravicové či levicové.

Tato válka není o demokracii, je to jednoznačně imperialistická válka a revoluční levice ji nemůže podporovat na žádné straně. Západní mocnosti využijí všech mystifikací týkajících se “svobody”, “demokracie”, “vlasti”, “krve a půdy”, “národa” a pokud nic z toho nezabere, vstoupí do boje sami bohové.

Když se levice obává izolace, která může nastat, pokud zaujme revoluční postoj, měli bychom si vzpomenout na Karla Liebknechta, který 2. pro-

since 1914 stál sám v Říšském sněmu a prohlásil: *“Rychlý mír, mír bez dobývání, to je to, co musíme požadovat... Pouze mír založený na mezinárodní solidaritě dělnické třídy a na svobodě všech lidí může být trvalým mírem... Vyslovuji se proti požadovaným válečným úvěrům.”*

Berlín, 2. 12. 1914

Imperialističtí podvodníci dnes ovládají obě válčící mocnosti a bez ohledu na to, kdo v tomto konfliktu zvítězí, dělnická třída obou zemí prohraje. Mír nepřinese bezpečnost a trvalá válka bude naší budoucností. Jak důrazně prohlásila Rosa Luxemburgová na začátku první světové války:

“Dnes není volba mezi válkou a mírem, volba dnes je mezi socialismem a barbarstvím.” (5)

B. York

24. 4. 2022

(1) Canadian News 03/ 01/2022

(2) Viz Hostetter, Richard. “SPD a generální stávka jako protiválečná zbraň, 1905-1914 “V roce 1900 řekl August Babel, jeden ze spoluzakladatelů Německé socialistické strany, na Říšském sněmu, že “... kdyby došlo k válce s Ruskem... byl bych připraven, starý chlapec, vzít do ruky zbraň proti ní... Ve stranické příručce z roku 1906 s větou “Sociální demokracie uznává, že národ ... nemůže zůstat bezbranný.

(3) Marx, Ekonomické a filosofické rukopisy 1844 s. 377.

(4) Původně publikováno v Anarchy: A Journal of Desire Armed #60, podzim/zima 2005-06, roč. 23, č. 2.

(5) (Parafraze) připisováno Rosě Luxemburgové.

- ZDROJ: <https://internationalistperspective.org/a-democracy-to-die-for/>

MANIFEST INTERNACIONALISTŮ PROTI KAPITALISTICKÉ VÁLCE A MÍRU NA UKRAJINĚ...

„**Jejich války! Naši mrtví!**“ Pod tímto heslem se radikální proletáři distancovali od pacifistických pochodů, které se v ulicích španělských měst konaly v březnu 2004 po masakru v Madridu, při němž zahynulo více než 200 lidí. Právě toto defétistické heslo razili v reakci na vojenské angažmá Španělska v Iráku a „válku proti teroru“, kterou nastolil světový kapitalistický stát a jeho španělská pobočka. V jejich akcích zaznívala ozvěna mnohých historických projevů revolučního defétismu, které vymezují vývoj třídních společností, a tedy i třídní boj, třídní válku.

Jako sociálně-revoluční proletáři, komunisté, anarchisté... nemáme naprosto žádný hmotný zájem na tom, abychom se jakkoli stavěli na stranu kapitalistického státu a jeho demokracie, ať už je jakákoli, na stranu našich třídních nepřátel, našich vykořisťovatelů, těch, kteří nám s nasazenými bajonety vždy opláceli „olovem, kulometem, vězením“, když jsme bojovali a vyšli do ulic, abychom se domohli svého lidství. A to bez ohledu na povahu a politickou orientaci režimu ve vlasti A nebo ve vlasti B, které se v tom či onom okamžiku střetávají v mezistátním konfliktu za své vlastní doby-

vačné a mocenské zájmy. Nikdy nebudeme solidární s žádným z našich vykořisťovatelů!

Jejich zájmy! Naši mrtví! Nestojíme na straně ani jednoho ze států účastnícího se konfliktu, ať už je jeden z nich podle převládající buržoazní politické morálky klasifikován jako „agresor“ a druhý jako „napadený“, nebo naopak. Jejich zájmy jsou výhradně jejich a jsou v naprostém rozporu se zájmy vykořisťované třídy, tedy nás proletářů. Proto mimo a proti veškerému nacionalismu, vlastenectví, regionalismu, lokalismu a partikularismu hlasitě a jasně potvrzujeme svůj internacionalismus!

Proletariát jako revoluční třída neprojevuje žádnou neutralitu vůči žádnému ze svých vykořisťovatelů, kteří proti sobě stojí při přerozdělování svých podílů na trhu, ale naopak je odmítá oba jakožto dvě strany téže skutečnosti, světa vykořisťování jedné třídy druhou, a vyjadřuje svou hlubokou solidaritu se všemi sektory naší třídy, které jsou vystaveny mnohonásobným útokům jednoho či druhého historického nepřítele. Ale aby bylo jasno, nikdy nebudeme proletářům upírat nutkavou potřebu bránit se proti jakékoli agresi, útlaku, mučení, masakru...

Nyní už proletáři na Ukrajině nemají proti sobě jen svého obvyklého, každodenního nepřítele, tedy „napadený“ ukrajinský stát a jeho místní buržoazii (nazývanou „oligarchové“, aby se lépe skryla jejich skutečná třídní povaha, jako by se snad nějak lišili od všech ostatních kapitalistů jinde na světě), už nemusí strpět jen útoky vlastní buržoazie (snižování mezd, propouštění, válečná ekonomika a potlačování stávkových hnutí, které po ní následují), ale od 24. února letošního roku musí čelit i vojenské ofenzívě „agresorského“ státu ruských kapitalistů s jejich armádou, bombardováním, raketami, každodenními masakry...

Jejich národy! Naši mrtví! A všem válečným štváčům z levice a krajní levice kapitálu, kteří budou opět obviňovat revolucionáře, že jsou „neutrální“ a že se „nestaví na žádnou stranu“, odpovídáme, že v tomto manifestu a v naší bojové činnosti obecně naopak děláme pravý opak: neochvějně se

stavíme na stranu proletariátu a na obranu jeho historických a bezprostředních zájmů, stavíme se na stranu jeho akce za rozvracení tohoto světa války a bídy, stavíme se na stranu rozvoje, zobecnění, koordinace a centralizace již existujících aktů sbratřování, dezerce, vzpoury na obou stranách fronty, proti oběma válčícím stranám, proti oběma státům, proti oběma národům, proti oběma místním frakcím světové buržoazie... Podporujeme rozšíření těchto bojů a jejich organické propojení s bojem, který již několik měsíců probíhá všude pod černým sluncem společenské diktatury kapitálu, ať už na Srí Lance, v Peru, Íránu, Ekvádoru nebo v Libyi...

Stavíme se na stranu rozvoje třetího tábora, jediného tábora, který hájí globální zájmy proletariátu v jeho bezprostředním a historickém boji proti vykořisťování, námezdní práci, bídě a válce. Tento třetí tábor je táborem internacionalistického revolučního proletariátu, který se staví proti všem přítomným buržoazním táborům válečných štváčů, je to tábor našich třídních bratrů a sester, kteří bojují za své vlastní zájmy, jež jsou v protikladu k zájmům všech, kdo hájí soukromé vlastnictví, peníze a s nimi spojený společenský řád...

Jejich mír! Naše vykořisťování! Jestliže kategoricky odmítáme všechny buržoazní války, v nichž proletariát slouží jen jako potrava pro děla, ať už je součástí jakékoli válečné strany, stejně tak a se stejnou rozhodností odmítáme „mír“, který nikdy není víc než převrácený, ale zároveň komplementární moment „války“. Mír je pouze okamžikem rekonstrukce mezi dvěma válkami, protože válka je pro kapitál nezbytná k dočasnému vyřešení krizí, které jsou jeho výrobnímu způsobu vlastní. Válka je však také nejvyšším momentem sociálního smíru, a ten je pouze zhmotněním permanentní války vedené proti naší třídě prostřednictvím vykořisťování naší pracovní síly, komodifikace našich životů a odcizování naší existence.

Vrátíme-li se k Ukrajině, rádi bychom zde zdůraznili, že pokud se důrazně stavíme proti podpoře kterékoli strany v současné válce, která nikdy není ničím jiným než válkou mezi státy, pokud odmítáme postavit se na stranu

kterékoli z buržoazních válčících stran, a to jak na stranu „okupovaného“ ukrajinského „napadeného“, tak na stranu „okupanta“, ruského „agresora“, naše analýza událostí, které se odehrály jen několik týdnů před začátkem války na Ukrajině, je jiná, a dokonce naprosto opačná. Máme na mysli vojenské represe v Kazachstánu a „okupaci“ této země elitními jednotkami ruské armády – jedna „okupace“ nemusí být nutně stejná jako druhá!

Naše vzpoury! Naši mrtví! Potlačení dělnického povstání v Kazachstánu v lednu loňského roku zřejmě nešokovalo nikoho, anebo jen málokoho, a to z dobrého důvodu. Dokonce ani na Západě, kde nakonec kapitalisté velmi rychle pochopili, že ruská buržoazie tím, že „vtrhla“ do Kazachstánu, který se vymkl společenské kontrole, potlačila vzpuru proletariátu a terorem obnovila řád dobrých obchodů, řád mezinárodního byznysu, ve skutečnosti objektivně koná v zájmu všech kapitalistů, a tedy i nadnárodních společností, které mají své sídlo na Západě. V tom spočívá celý rozdíl mezi „okupací“ Kazachstánu za účelem potlačení sociálního hnutí, které částečně ohrožuje současný řád věcí, kapitalistický řád, na jedné straně a „okupací“ části Ukrajiny v konfliktu, který odpovídá geostrategickým zájmům různých frakcí téhož světového kapitálu, na straně druhé.

Je nasnadě, že proletářský přístup k těmto dvěma typům okupace a k tomu, jak se k nim postavit, bude zcela odlišný. V případě, kde proti sobě stojí dva buržoazní aktéři, tak, jako je tomu na Ukrajině, znamená zaujetí postoje a angažovanost proti jednomu, proti „agresorovi“ (zde v tomto případě ruskému státu), ale ne proti druhému, „napadenému“ (ukrajinskému státu) objektivně a především prakticky – ať se to někomu líbí nebo ne, navzdory jeho vlastní vůli, navzdory tomu, co ten či který člověk prohlašuje – zavázat se k jednomu z táborů a podporovat ho. Tím spíše, že tu neexistuje žádná skutečná dynamika autonomie vůči vojenským strukturám či zásobovacím strukturám, které tvoří rámec tohoto závazku. Nebudeme si totiž nic nalhávat, před vypuknutím války na Ukrajině neexistovalo a zatím neexistuje žádné silné revoluční hnutí, které by bylo dostatečně antagonistické,

aby dokázalo prosadit společenskou sílu naší třídy a hájit její bezprostřední i historické zájmy.

Na druhou stranu v případě proletářského povstání v daném regionu, které je buržoazie nucena potlačit za přispění „vnější“ intervenční síly (kvůli defetismu, které podkopává aktivitu místní represivní síly), nabývá výsledná „okupace“ zcela jiného charakteru. Naším nepřítelem je samozřejmě naše vlastní buržoazie, ale především ta buržoazie, která stojí přímo proti nám, ta, která nás potlačuje, ta, která nás bombarduje, ta, která nás masakruje, ta, která zaujímá místo buržoazní frakce, která nás původně vykořisťovala, ta, která ji nahrazuje. Samozřejmě chápeme, že tváří v tvář „agresi“, tváří v tvář „okupaci“, tváří v tvář masakrům a represím proletáři chtějí vzdorovat, chopit se zbraní, bránit se... Ale nakolik měl v Kazachstánu takový ozbrojený odpor za cíl bránit společenské povstání, bránit zárodek revoluční dynamiky, natolik na Ukrajině odpor proletářů, pokud se opět zaměří pouze na jednoho z protagonistů válečné konfrontace, riskuje, že bude velmi rychle zničen a skončí v náručí ukrajinského státu, jeho spojenců a jejich buržoazních zájmů. Tak nám to alespoň ukazují dějiny bojů naší třídy... a historický příklad Španělska 1936-1937 je v tomto směru víc než poučný, protože Revoluce tam byla obětována ve jménu obrany „menšího zla“ – buržoazní republiky, antifašistické lidové fronty – proti tomu, co bylo představováno jako „absolutní zlo“ – fašismus.

Včera ve Španělsku stejně jako dnes v Rojavě a na Ukrajině „lid ve zbraní“ zdaleka nepředstavuje ozbrojený proletariát, naši třídu vyzbrojenou zbraněmi kritiky, které umožňují rozvíjet skutečnou kritiku zbraněmi...

Proto zdravíme proletáře, kteří se odmítají zařadit do jednoho či druhého z přítomných buržoazních táborů a kteří naopak potvrzují svůj internaciona-
lismus a organizují se, aby se postavili oběma znepráteným bratrům. Jako v 80. letech minulého století, kdy se „iráčtí“ dezertéři zorganizovali společně s „iránskými“ dezertéry během strašlivých jatek, která trvala dlouhých osm let, a kdy spojili své síly, aby společně bojovali proti oběma

buržoazním armádám.

Sláva proletářským ženám na Ukrajině, jak v západní Zakarpatské oblasti (tedy pod ukrajinskou vojenskou správou), tak na Donbasu, ve „východních provinciích“ (tedy pod ruskou vojenskou správou), které vyšly do ulic, aby vyjádřily své pohrdání „obranou vlasti“ a požadovaly návrat svých synů, bratrů a blízkých, kteří byli vysláni na některou z front, aby hájili zájmy, které nejsou jejich vlastní.

Zdravíme proletáře na Ukrajině, kteří tajně ukrývají ruské vojáky, kteří dezertovali, a to na vlastní nebezpečí, protože když je zatknou buď ruské nebo ukrajinské vojenské orgány, dají jim najevo, kde je v tomto špinavém světě zákonná síla, kterou stranu a kterou vlast musí bránit a že žádné sbratřování nebude tolerováno.

Pozdravujeme proletáře na Ukrajině, kteří navzdory povinným odvodům utíkají před zařazením do vojenských jednotek všemi dostupnými prostředky, ať už legálními či nikoli, a odmítají se tak obětovat a sloužit pod hadrem ukrajinské národní vlajky.

Zdravíme ruské vojáky, kteří od začátku „speciálních operací“ na Ukrajině utíkají z války a masakrů, opouštějí funkční tanky a obrněná vozidla a hledají záchranu na útěku prostřednictvím sítí solidarity s dezertéry z obou armád.

Zdravíme také (ačkoli informace na toto téma jsou kvůli válce protichůdných komuniké a vojenské propagandy méně jisté!) 600 vojáků ruské námořní pěchoty, kteří se na samém začátku války odmítli vylodit, a zmařili tak obojživelnou operaci v Oděské oblasti.

Zdravíme také (se stejnými výhradami) ruské vojáky, kteří se údajně vzbouřili a odmítli zaútočit na Charkov, rovněž na samém začátku konfliktu.

Náš pozdrav patří i vojákům armády „Doněcké lidové republiky“, násilně

odvedeným a poslaným na mariupolskou frontu, kteří odmítli pokračovat v boji, aby sloužili jako „potrava pro děla“ (podle jejich vlastního vyjádření!), přestože byli nakonec posláni bránit sousední „Luganskou lidovou republiku“.

Ať žijí rebelové a sabotéři, kteří v Ruské federaci vypálili již desítky vojenských náborových kanceláří a dalších úřadů po celé zemi.

Pozdrav železničářům v Bělorusku, kteří opakovaně sabotovali železniční tratě nezbytné pro udržování zásobovacích linek ruské armády rozmístěné na Ukrajině.

Zdravíme proletáře na Ukrajině, kteří hned po prvních bombardováních začali organizovat hromadné rabování obchodů opuštěných jejich majiteli, supermarketů a nákupních center, jak bylo hlášeno z Melitopolu, Mariupolu, Chersonu a dokonce i z Charkova, a tím se snažili uspokojit své elementární potřeby přežití proti všem zákonům a morálce, které chrání soukromé vlastnictví.

Zdravíme všechny proletáře v týlu fronty, kteří organizují stávky a odmítají nabídnout svou práci a pot válečné ekonomice, ekonomice sociálního smíru, a tím i ekonomice vůbec, ať už si to uvědomují nebo ne.

Na závěr pozdravujeme proletáře, železničáře, přístavní dělníky... v Evropě, v Řecku, v Anglii..., kteří odmítají přepravu vojenské techniky pro NATO na Ukrajinu.

Sláva vám všem, kteří se odmítáte obětovat na oltář války, bídy a vlasti!

A v den, který se, jak doufáme, blíží, kdy proletáři vyjdou do ulic Moskvy a Kyjeva a všech velkých měst Ruska a Ukrajiny a budou jednohlasně skandovat „Putine a Zelensky, pryč s vámi!“, pak odpovíme (s odkazem na soudruhy, kteří před dvaceti lety v ulicích Argentiny hlásali ¡Que se vayan todos!), ať táhnou všichni, Bidenové, Johnsonové, Macronové, Scholzové, Sanchezové, von der Leyenové, Michelové, Stoltenbergové... všichni ti

váleční štváči a kazatelé bídy... a všichni ti, úplně všichni, kteří sedí na politické střídačce a čekají na svou příležitost!

Ale řekněme si to jasně: v tomto systému všeobecné prostituce, tedy námezdní práce, povinného prodeje naší pracovní síly, jsou tihle všichni jen zprostředkovateli. Kromě všech lidí, kteří ztělesňují společenskou diktaturu kapitálu, je to především neosobní společenský vztah, který může být, je a byl reprodukován jakýmkoli prvkem, buržoazním či proletářským, který se k tomu propůjčí. I když tedy plně sdílíme radost proletářů na Srí Lance, kteří po svržení stávajícího prezidenta před několika dny vtrhli do jeho prezidentského paláce a vycachtali se v jeho luxusním bazénu, musíme si položit otázku: jak dotáhnout revoluční dynamiku ke konečným důsledkům, jak vyvlastnit třídu vlastníků a znovu si přivlastnit naše životní prostředky... a především jak zabránit tomu, aby se to všechno nevrátilo! Tady začíná skutečné lidské dobrodružství...

Třídní válka

31. července 2022

- **ZDROJ:** <https://www.autistici.org/tridnivalka/manifest-internacionalistu-proti-kapitalisticke-valce-a-miru-na-ukrajine/>

ANTIMILITARISTICKÁ INICIATIVA
[AMI] ANTIMILITARISMUS.NOBLOGS.ORG
ANTI-MILITARIST INITIATIVE

ANTIMILITARISTICKÁ INICIATIVA [AMI]

antimilitarismus.noblogs.org

&

NAKLADATELSTVÍ SUBVERZE

subverze.noblogs.org

KVĚTEN 2023

"Cílem ukrajinského státu a jeho vojenských struktur v této válce je udržet si moc, cílem ruského státu a jeho vojenských struktur je moc převzít. Účast anarchistů ve strukturách kteréhokoli z těchto států nijak neulehčuje situaci lidem žijícím na Ukrajině, kteří trpí válkou mezi dvěma státy. Všechna slova o armádě, která brání lidem, společnost a jejich zemi, jsou jen součástí státní propagandy, což dokazují i dějiny. Válku je možné zastavit pouze tím, že se postavíme proti oběma státům." - **Saša Kaluža, anarchista působící na Ukrajině**

"V současné fázi se boj za osvobození ocitá na území nikoho, mezi imperialistickou invazí na jedné straně a národní obranou (podporovanou protichůdným imperialismem) na straně druhé. Hledat smysl v obou zákopech by znamenalo jen přilévat další olej do ohně kapitalistické války; znamenalo by to věrnost státu proti anarchii." - **Alex Alder, anarchista působící ve Velké Británii**

"Není náhodou, že Ukrajina je najednou oslavována jako moderní liberální demokracie, která hrdinně bojuje jako skutečný předvoj mezinárodní svobody, zatímco tisk do značné míry ignoruje skutečné poměry na předválečné Ukrajině. Seznam ukrajinských oligarchů, kteří mají své chamtivé ruce ve všech odvětvích ekonomiky, kteří mají významnou kontrolu nad místní i celostátní politikou, kteří zaměstnávají soukromé armády a mají úzké vztahy s pravicovými milicemi, se velmi podobá rozložení sil, které můžeme pozorovat v Putinově Rusku. Jedná se skutečně o mezinárodní boj za to, aby byl svět opět "bezpečný pro demokracii"? Nebo jde o to, aby byl svět bezpečný pro ukrajinského oligarchu, ruského a amerického imperialistu nebo každodenního kleptokrata?"

- **B. York, Internationalist perspective**